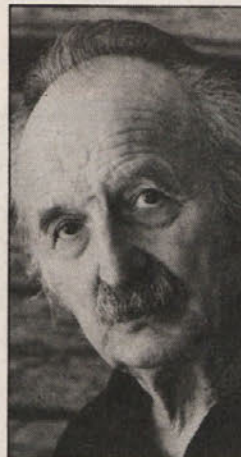

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
ČETRTEK
29. APRIL
1992

Letnik XLVI.
Štev. 17 (2652)
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 8 šil.
30 tolarjev
P. b. b.

Odlikovanje J. Messnerju

Zvezno ministrstvo za pouk in umetnost je profesorja Janka Messnerja (slika) odlikovalo z Avstrijskim častnim križem za znanost in umetnost. Visoko odlikovanje mu bo osebno predal minister dr. Rudolf Scholten v četrtek, 7. maja 1992 na ministrstvu na Dunaju.

Člani pevskega zbora „Bilke“ ob nastopu na proslavi.

„Bilka“ praznovala svojo 80-letnico!

Eno najstarejših kulturnih društev v Rožu, Slovensko prosvetno društvo „Bilka“ v Bilčovsu, je preteklo soboto z jubilejno proslavo obeležilo osemdesetletnico svojega obstoja.

V avli ljudske šole je predsednica društva mag. Geli Schellander pozdravila tudi vrsto častnih gostov, med njimi predstavnike obeh slovenskih osrednjih kulturnih

organizacij ter tudi zastopnika deželnega kulturnega referenta.

Predsednica Schellandrova je v slavnostnem govoru poudarila, da je društvo tudi po osemdesetih letih delovanja napredno in potrebno ter da je dajalo in še daje impulze za kulturno delo ne le v občini, marveč po vsem Rožu.

Delegacija ZSO pri predseniku parlamenta Fischerju

Predsednik avstrijskega parlamenta dr. Heinz Fischer bo danes popoldne sprejel delegacijo Zveze slovenskih organizacij na Koroškem na čelu s predsednikom dr. Marjanom Sturmom in podpredsednikom dr. Francijem Zwitrom ml.

Razgovor s predsednikom parlamenta in vodilnim članom socialdemokratske stranke Avstrije spada med predstavitvene obiske novega vodstva ZSO, s katerimi želi ta osrednja, nadstrankarska politična organizacija koroških Slovencev odločilnim avstrijskim politikom predstaviti svoje gledanje na pomembna narodnopolitična vprašanja.

V razgovoru s Fischerjem bodo predstavniki ZSO sogovornika tudi seznanili s programsko diskusijo, ki naj bi bila zaključena z izrednim občnim zborom jeseni letos. Na njem naj bi ZSO sprejela nov sodoben program ter spremenila organizacijske strukture.

Streicherer proti Klestilu: 24. maja možen vsak izid!

Presenečenje pri nedeljskih volitvah za novega zveznega predsednika: prognoza, da po prvem krogu še ne bo prišlo do dokončne odločitve ter da imata največje možnosti kandidata socialdemokratske in ljudske stranke, se je sicer uresničila, ne pa, da bo dr. Rudolf Streicher (SPÖ) le pičlih 3,5 odstotka pred dr. Thomasom Klestilom (ÖVP). Streicher je s 40,8 odstotka glasov ostal pod rezultatom svoje stranke

pri državnozbornih volitvah leta 1990, Klestil pa je rezultat ljudske stranke presegel kar za dobrih pet odstotkov.

Haiderjeva kandidatka dr. Heide Schmidt je razen na Koroškem, kjer pa tudi ni dosegla glasov FPÖ iz leta 1990, povsod obtičala na tretjem mestu in zbrala 16,4 odstotka, pod pričakovanji pa je tudi rezultat kandidata Zelenih prof. Roberta Jungka, ki je zbral 5,7 odstotka glasov, na Koroškem pa s 3,8

odstotka še manj.

Kljub Streicherjevi trenutni zmagi je izid drugega kroga med Streicherjem in Klestilom, ki bo 24. maja, povsem odprt. Možen je tako rekoč vsak izid, predvsem pa bo odločilno, kako bo glasovalo nad milijon volilk in volilcev, ki so se v prvem krogu odločili za Schmidtovo in Jungka. Na prvi pogled so možnosti za Klestila celo večje, če pa bo socialdemokratski stranki uspelo mobili-

zirati svoj celoten volilni potencial ter večino volilcev Zelenih, bodo o prvem možu Avstrije morda odločale desetinke odstotka.

Kot že omenjeno, se je Koroška na nedeljskih volitvah (spet) „izkazala“. Tu se je premik v desno še okrepil, saj je socialdemokratska stranka nasproti državnozbornim volitvam leta 1990 izgubila skoraj 4 odstotke, Jungk pa je s 3,8 odstotka

(Dalje na 2. strani)

Zasedanje sosveta na Dunaju

Na Uradu zveznega kanclerja na Dunaju danes zaseda narodnostni sosvet za slovensko narodnostno skupnost na Koroškem. Na dnevnem redu je med drugim razdelitev dodatnih sredstev za podporo projektov slovenskih društev in organizacij v letu 1992. Kot smo poročali, je Urad zveznega kanclerja na zadnji seji sosveta sporočil pripravljenost, da koroškim Slovencem pomaga premostiti finančne težave zaradi znižanja podpore iz Slovenije.

Nadaljnja tema seje bo tudi podpora medijev narodnostne skupnosti. V ta namen je uredništvo SV izdelalo predlog, ki ga je posredovalo tako sosvetu kot tudi pristojnemu sindikatu.

SAK na poti do prvaka!

Slovenski atletski klub je v nedeljo pred 1400 gledalci premagal najhujšega nasprotnika Wietersdorf z 1:0 in s tem opravil velik korak do osvojitve naslova koroškega prvaka v nogometu. Zmagoviti gol je dal Lippusch, na sliki (zgoraj) eden najboljših igralcev SAK Marjan Šadjak (levo). slika: F. Rulitz

Predčasne volitve za deželni zbor že jeseni 1993?

Predsednik socialdemokratske stranke na Koroškem dr. Peter Ambrozy je po seji predsedstva stranke v ponedeljek namignil na možnost predčasnih volitev v koroški deželni zbor. Dejal je, da je osebno za preložitve volitev na jesen 1993, „ker bi to koristilo Koroški“. Volitve bi bile po ustavi sicer šele v prvi polovici leta 1994.

V zvezi z volitvami je tudi dr. Ambrozy dejal, da sedanji finančni referent Max Rauscher ne bo več v ekipi za sestavo nove vlade, saj se je „dokončno in nepreklicno“ odločil, da se bo poslovil od

politike. Datum odstopa še ni določen, Ambrozy pa je s tem v zvezi napovedal, da z odstopom Rauscherja kot finančnega referenta deželne vlade računa spomladi 1993. Rauscher sam pa je na vprašanje, ali je njegov odstop možen celo že prej, odgovoril, da bo to storil, če bo v stranki prevladalo mnenje, da ji to koristi (Preberite tudi članek na 2. strani).

V zvezi z volitvami za zveznega predsednika in rezultatom Streicherja na Koroškem je predsednik socialdemokratske stranke dejal, da je prepričan v njegovo zmago.

„Pogodba o Južni Tirolski vzorna za Avstrijo in Evropo!“

S sporazumom o Južni Tirolski med Avstrijo in Italijo se je odprlo novo poglavje manjšinske politike ter avtonomije za vso Evropo, je izjavila poslanka Zelenih v avstrijskem parlamentu Marijana Grandits. Hkrati je izrazila željo, da bi ta sporazum imel pozitiven učinek tudi za manjšine v Avstriji. Zahtevala je, naj Avstrija tudi za svoje manjšine sklene slične in učinkovite rešitve!

Zmagovalec prvega kroga dr. Rudolf Streicher

Presenečenje volitev: dr. Thoma Klestil

Streicher ali Klestil? – Napetost do 24.maja!

(Nadaljevanje s 1. strani)

nasproti glasovom, ki jih je dobila ZAL leta 1990, sicer pridobil 1,3 odstotka, kljub temu pa je koroški rezultat drugi najslabši med avstrijskimi zveznimi deželami (manj glasov je dobil le še na Gradiščanskem). Jungk je tako na dvojezičnem kot tudi na preostalem koroškem območju zaostajal za rezultati predsedniške kandidatke ZAL Meissner-Blau iz leta 1986. Socialdemokratski kandidat je najboljši posamezni občinski rezultat dosegel prav v slovenski občini Selet s 60 odstotki glasov, najboljši rezultat Jungka pa lahko ugotovimo na Bistrici nad Pliberkom (13 %), v Selah (10 %) ter v Bilčovsu (9 %).

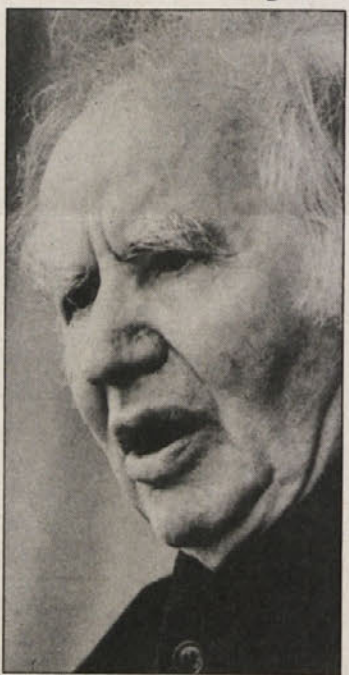
Koroški Slovenci so po prvih analizah torej tudi tokrat volili predvsem socialdemokratskega in „zelenega“ kandidata, v okrajih Velikovec, Celovec-dežela in Beljak-dežela pa Klestilovi rezultati dopuščajo domnevo, da je uspešno nagovoril tudi slovenske volilce. Posamezni rezultati v dvojezičnih občinah pa nadalje kažejo, da se vpliv EL na odločitve slovenskih volilcev permanentno manjša.

Dr. Rudolf Streicher je po nedeljskih volitvah svoje možnosti za zmago na volitvah ocenil kot „realistično“ in napovedal, da se bo zavzel za korekten in vsebinski volilni boj brez napadov osebne narave. Od svobodnjaške stranke in ZAL ne pričakuje nobenega volilnega priporočila, boril pa se bo „za vsak glas“.

Dr. Thomas Klestil je svoj presenetljivo dober rezultat ocenil kot uspeh tako ljudske stranke, ki ga je postavila za kandidata, kot tudi svoj osebni, ker je v vsem volilnem boju postavljaj v ospredje svoj program in svojo osebnost. Tudi on je svoje možno-

sti, da postane zvezni predsednik, ocenil kot zelo ugodne ter se izrekel za korekten volilni boj.

Prof. Robert Jungk ob

Prof. Robert Jungk: „Seme za drugačno, človeško politiko“.

izidu volitev ni bil razočaran, pričakoval pa je več glasov. „Moj cilj je bil, da med ljudi vnesem nove ideje in seme za drugačno, človeško politiko,“ je dejal in menil, da so mu Haiderjevi napadi škodovali, čeprav se je preko sodišča uspešno ubranil osebnih žalitev. Obžaloval je tudi, da je pri vseh ostalih kandidatih pogrešal jasno opredelitev glede premika v desno, zaradi tega tudi ne bo dal nikakršnega priporočila za enega in drugega kandidata.

Dr. Heide Schmidt je menila, da so volitve pokazale, da si Avstriji še ne morejo predstavljati ženske v funkciji državnega predsednika. Tako tudi ni mogla doseči zastavljenega cilja, drugega kroga volitev. Na vprašanje, ali ji je konflikt s Haiderjem škodoval, pa ni hotela odgovoriti.

V centralah socialdemokratov in ljudske stranke se je volilni boj za najvišjo državno funkcijo začel že z razglasom izida prvega kroga.

Ivan Lukan

Dr. Sturm ob izvolitvi dr. Drnovška:

ZSO pričakuje enakopravno upoštevanje osrednjih organizacij!

Presednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem dr. Marjan Sturm je novizvoljenemu predsedniku slovenske vlade dr. Janezu Drnovšku čestital k izvolitvi ter izrazil pričakovanje, da bo nova vlada bolj objektivno in enakopravno upoštevala obe osrednji politični organizaciji koroških Slovencev, kot je to prakticirala Peterletova vlada.

S tem v zvezi je opozoril na to, da je bila Zveza slovenskih organizacij v zadnjih dveh letih izpostavljena hudim pritiskom, predvsem

na finančnem področju.

Sturm je tako novega šefa slovenske vlade kot tudi še neimenovanega novega ministra za Slovence po svetu pozval, naj bi v vprašanju Slovencev na Koroškem ubrala objektivno pot, ki bo upoštevala vse segmente narodnostne skupnosti.

Predsednik NSKS dr. Matevž Grilc pa je ob izvolitvi dr. Janeza Drnovška dejal, da upa, da bo imel za koroške Slovence in vprašanja narodnostnih manjšin „prav toliko razumevanja kot Lojze Peterle“.

Kakor je dolgočasno potekal volilni boj za predsedniško mesto v Avstriji prav tak je tudi izid prvega kroga teh volitev: kandidata vladnih strank sta – kot je bilo pričakovati – uspela proti kandidatu desnopolističnega tabora ter proti kandidatu levičarsko-alternativne demokratske opozicije in

KOMENTAR

dr. FRANCIJA ZWITTRA

PRESENEČENJE

bosta čez štiri tedne ponovno in dokončano tekmovala za tron v dunajskem dvoru.

Heide Schmidt je v bistvu dosegla enak rezultat kot svobodnjaška stranka ob zadnjih parlamentarnih volitvah: potrditev, da je desničarsko usmerjena opozicija v bistvu zasidrana pri svojih 16 do 18%. Haiderjevi izpadi proti judovskemu kandidatu Jungku očitno niso niti oslabili niti izboljšali pozicije njegove žensko-liberalne marionete.

Podobno velja za potencialno zeleno-alternativno opozicijo: Jungk je več ali manj obdržal število, ki ga je pred šestimi leti dosegla njegova prav tako (ne) uspešna predhodnica Freda Meissner-Blau. Verjetno mu ni toliko škodovala Haiderjeva nesramna kampanja, pač pa nemotivirana, nedogovorjena in povsem neprimisljena in odvečna odvrnitev od določenih odločilnih sil znotraj Zeleno-alternativne stranke od dosedanje odklonilne linije do pristopa k ES, ki jo je v prvi vrsti zastopal tudi sam; ponoven dokaz nezrelosti zeleno-alternativnih politikov ali pa celo zahrbtni napad na lastnega kandidata? Odgovora trenutno še ni.

Presenečenje torej ni toliko v (ne)uspehu kandidatov opozicijskih strank, tudi ne v rezultatu Streicherja, čeprav je odrezal znatno slabše kot socialdemokratska stranka ob zadnjih državnoborskih volitvah, presenečenje je v relativno uspešnem poletu skoraj neznanega kandidata krščansko-komeščanskega tabora Thomasa Klestila, ki se je favoritu Streicherju približal na dobre tri odstotke, in to kljub krizi ljudske stranke

in zelo neprofesionalnemu volilnemu boju, ki ga je vodila njegova agentura.

Že spet je odpovedala legendarna (pač res že samo legendarna) disciplina socialdemokratskih volilcev: na tradicionalno rdečem Dunaju se niti tri četrtine volilnih upravičencev ni udeležilo volitev, česar ni mogoče razlagati samo z lepim vremenom in mestnim maratonom na isti dan; sito in presito socialdemokratsko vodstvo, kateremu pripada tudi Rudolf Streicher, socialdemokratskih pristašev ne nagovarja več; v nekdanjih trdnjavah socialne demokracije, v okrajih osnovne avstrijske industrije, ki jo je kot tedanji minister za poddržavljanje podjetja Streicher dokončno razbil, je zdaj plačal svoj račun s poraznim volilnim rezultatom, ki ga tudi kot popularni prometni minister, zlasti na avstrijskem zahodu (Tirolskem in Predarlskem), ni mogel izravnati.

Kdo od kandidatov bo spretnije in bolj preprečljivo nagovoril nevolilce zadnje nedelje in kako se bosta oba otresla problema Haiderja, ki bo zagotovo sovpil na zadnji krog, to bo odločalo o novem predsedniku. Vse je mogoče.

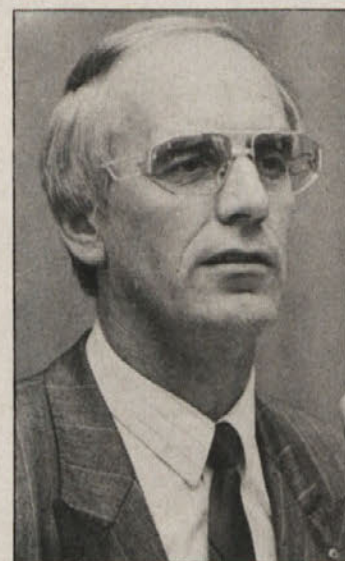
Vsekakor pa se bo Avstrija – ne glede na izid – 24. maja otresla šest let trajajoče more: mednarodno izolirano strašilo v dunajskem dvoru, ki je hkrati skrbelo za šest let trajajočo mednarodno izolacijo Avstrije, se bo končno podalo v svoj zaslužni ali tudi nezaslužni pokoj.

Vsakršna nova zasedba dunajskega dvora je iz tega vidika vsekakor v prid Avstrije.

Max Rauscher najavi svoj odstop!

Presenečenje v koroški politični sceni: deželni finančni referent Max Rauscher je preko avstrijske tiskovne agencije APA najavil svoj odstop kot član koroške deželne vlade ter tudi odložitve vseh strankarskih funkcij, ki jih je imel v socialdemokratski stranki. Odstopil bo z iztekom tekoče legislaturne dobe, torej – če ne bo predčasnih volitev – leta 1994.

Rauscher je svojo odločitev, ki je prej ni sporočil niti svoji stranki, utemeljil s tem, da je veliko storil, stranka pa se mu za to ni zahvalila.

Max Rauscher se posloavlja iz deželne politike

Potrebuje mo zaupanje, ne pa oblastniške strukture!

Druga diskusija na temo „Kdo naj zastopa koroške Slovence?“ pretekli četrtek v na pol prazni dvorani kulturnega doma v Dobri vasi se je – kot prva v Borovljah – znašla v slepi ulici! Stališča obeh osrednjih organizacij oz. njunih zastopnikov o nekakšnem novem zastopstvu so še vedno diametralno nasprotna, razprava, ki jo je vodil dr. Reginald Vospernik pa je pokazala, da gre pri tem očitno bolj za razpravo elit kot pa baze!

Nepopustljivost ali bolje rečeno ozkost gledanja predstavnikov NSKS in EL na podiju ter nekaterih njunih pristašev med publiko pa – kot že v Borovljah – tudi v Dobri vasi ni uspelo zrahljati. Dr. Matevž Grilc in Andrej Wakounig sta zavrnila tako kompromisni predlog predsednika Delovne skupnosti slovenskih socialdemokratov prof. Tomaža Ogrisa, ki je kot prvi korak predlagal ustvarjanje zaupanja, kot tudi predlog predsednika ZSO dr. Marjana Sturma, ki se je izrekel za koordinacijsko telo, v katerem naj bi sodelovale vse politične strukture koroških Slovencev, torej obe osrednji politični organizaciji, EL ter slovenske skupine in gibanja znotraj večinskih strank. Predsednik NSKS je celo zagrozil z neke vrste radikalno „rešitvijo“ problema, ko je predstavil popolnoma neizdelan, zameglen, povsem dvomljiv in kaotičen model, ki utegne nevarno polarizacijo vnesti med ljudi na podeželju, v društva, in celo v družine! Ponovno je namreč predstavil svoj model zastopstva na društvenopravnih ravni, izvolili pa naj bi ga vpisani člani vseh slovenskih društev, tako da bi na tak način nastal nekak volilni register. Tako zastopstvo bi bilo po Grilčevem mnenju sicer pluralistično, toda odločalo bi se večinsko...

O vsebini oz. političnih ciljih in programu Grilc na tem večeru ni izrekel niti besede. Njemu in predsedniku EL, ki pa je nekritično pristopil k temu občutljivemu vprašanju, očitno ni šlo za vsebino oz. za to, kaj naj bi tako zastopstvo zastopalo, marveč le, kako bi – v imenu demokracije – po najhitrejšem postopku ustvarili in prevzeli oblast znotraj manjšine. Popoln kaos, zmeda med ljudmi, podaljšanje krize nezaupanja med organizacijami in posameznimi člani narodne skupnosti in nevarnost še hujšega razkola med Slovenci ter ne nazadnje de facto somopreštevane pri tem očitno niso več ovire, ki bi jih Grilc, Andrej Wakounig in njuni somišljeniki ne bi bili pripravljeno lahkomišelnost preskočili.

Vsebinske težnje oz. zahteve koroških Slovencev – ne glede na sedanjo ali drugačno obliko zastopstva – sta izpostavila edino predsednik ZSO dr. Marjan Sturm in predsednik DS „Avstrijske narodnosti v SPÖ“ prof.

Tomaž Ogris. Kot osnovo sta navedla pravice iz 7. člena Avstrijske državne pogodbe, Charto avstrijskih narodnostnih skupnosti, ki so jo sprejele vse manjšine v Avstriji, ter druge mednarodno priznane dokumente za zaščito manjšin.

„Uresničitev teh pravic, predvsem iz ADP, je možna preko ustavnega sodišča, kot se je to potrdilo v primeru javne dvojezične ljudske šole v Celovcu,“ je dejal predsednik Sturm in dodal, da bo ZSO nadaljevala s temi prizadevanji za doseg formalne enakopravnosti slovenskega jezika na vseh doslej neizpolnjenih področjih. Konkretno je v teku pritožba zaradi dvojezičnega pouka v 4. razredu ljudske šole, ki je že vložena, sledile pa bodo pritožbe zaradi neupoštevanja uradnega jezika, dvojezičnega otroškega varstva, dvojezičnih napisov ter razširitve radijskih in televizijskih oddaj. „Formalno enakopravnost je mogoče doseči le preko najvišjega sodišča, drugi glavni cilj slovenske narodnostne skupnosti pa mora biti izboljšanje vzdušja in sožitja med obema narodoma v deželi“.

V zvezi z zastopstvom koroških Slovencev je Sturm dejal, da to nalogo opravlja ZSO in NSKS, da pa so se jima pridružile EL ter na novo nastale skupine v večinskih strankah, kot so to slovenski socialdemokrati, Zeleni ter posamezniki v ljudski stranki. Z vsemi temi skupinami pa je najprej potrebno voditi razgovore ter razvijati sodelovanje. Zato bi bila vsaka prenapetost, ki bi vodila v ustanovitev nekakšnih oblastniških struktur – na tako zastopstvo namreč mislita NSKS in EL – neodgovorna. Kot alternativa je Sturm predlagal novo, široko politično koordinacijsko telo, ki bi zajelo vse ome-

njene skupine in organizacije in bi pomagalo pri konsolidaciji slovenskih struktur.

Tudi Tomaž Ogris se je odločno izrekel proti vsakemu prenapetemu koraku in dejal, da je prav take zadeve treba prepustiti naravnemu razvoju ter da je nesmiselno uničevati obstoječe strukture, preden nove sploh še niso nastale. Po njegovem mnenju je sedaj čas za usklajevanje, kot edini funkcionalni usklajevalni forum pa je navedel – kljub nekaterim njegovim pomanjkljivostim – narodnostni sosvet.

Kot drugo vmesno obliko za usklajevanje stališč znotraj slovenskih struktur pa je Ogris predlagal „narodnostni forum“, ki bi vključil vse vztrezne faktorje oz. organizacije in skupine. Osnovno merilo za tak forum pa naj bi bil konsenz, ne pa prevlada enega nad drugim!

Pernthalerjev model, ki ga – kljub odklonitvi na mednarodnem manjšinskem kongresu lansko leto v Železni Kapli – NSKS in EL Slovencem tudi za ceno popolnega razkola še vedno vsiljuje, je Ogris ponovno in odločno odklonil. Poudaril je, da se tak model v okoliščinah, kakršne imamo na Koroškem, nikakor ne da uresničiti.

Glede zastopstva Slovencev v zakonodajnih telesih pa je predsednik slovenskih socialdemokratov poudaril, da je njegova skupina za integracijski model.

V skoraj dveurni razpravi so se javili predstavniki različnih struktur, torej zagovorniki novega skupnega ali celo enotnega (?) zastopstva koroških Slovencev, ter udeleženci, ki po takem zastopstvu niso videli prav nobene potrebe.

Kot prvi je učitelj Fric Kert pozitivno ocenil izboljšanje vzdušja v deželi ter uveljavljanje Slovencev v večinskih strankah, menil pa je, da je slovenščina v koroški javnosti še vedno prikrajšana. Izrekel se je za ustanovitev novega zastopstvenega foruma, zastopnik Slovencev pa bi moral biti „deklariran

Dr. Marjan Sturm: „Predlagam široko koordinacijsko telo, ki bi pomagalo pri konsolidaciji slovenskih struktur.“

človek“, ki bi se iskreno prizadeval za težnje koroških Slovencev, za uveljavitev slovenščine na vseh področjih, „čtetudi bi bil Kitajec!“

Univ. doc. dr. Mirko Wakounig si je zelo slabo udeležbo „baze“ na diskusijskem večeru razlagal kot dokaz, da gre pri tem za diskusijo elit, tema da je vsiljena umetno od zgoraj, bazo pa v resnici ne zanima. Odločno je zavrnil trditve tako Grilca kot Andreja Wakouniga, da Slovenci potrebujemo „demokratsko izvoljeno zastopstvo ter demokratsko odločanje znotraj manjšine“. Ozadje take trditve je očitno, saj se z njo želi med slovenskim prebivalstvom ustvariti mnenje, da so ga zadnjih 45 let vodile totalitarne strukture, in temu dodal, da so predvsem „funkcionarji tisti, ki se vedejo nedemokratsko, ne pa organizacijske strukture!“ Grilca pa je dr. Wakounig pozval, naj pri svojem dvomljivem predlogu upošteva in razlikuje med političnimi sistemi in privatno sfero, ter menil, da je nedopustno ljudi, pripadnike slovenske narodnostne skupnosti, prisiliti k vstopu v neko (slovensko) organizacijo ali društvo zato, da bi bili deležni glasovalne pravice.

Občinski odbornik EL Franc Jožef Smrtnik je dejal, da so ljudje v bazi „nažrti“ zaradi sedanjega stanja v narodnostni politiki ter da zaradi tega narodnost kot taka usiha. Komercialni svetnik Franc Rutar pa je predlagal skupno (ne enotno!) zastopstvo v obliki nekakšnega slovenskega parlamenta, hkrati pa opozoril, da bi bil tak parlament eno, zastopstvo v zakonodajnih telesih (npr. volitve na občinski, deželni in državni ravni) pa nekaj drugega.

Dr. Gustav Brumnik se je odločno izrekel proti vnašanju političnih sporov v slovenska kulturna in druga društva, kot dr. Mirko Wakounig pa je zavrnil očitna namigovanja predsednikov NSKS in EL, češ da sedanji politični organizaciji nista demokratsko legitimni. Tudi pliberškemu mestnemu svetniku Fricu Kumru dikcija Grilca in Wakouniga v zvezi z demokratskostjo osrednjih organizacij in drugih struktur ni bila všeč. Poudaril pa je, da mora slovenščina postati ena-

Dr. Matevž Grilc: „Mimo demokratsko izvoljenega zastopstva ni nobene poti.“

kopravna v javnosti ter da naj to ne pozabijo Slovenci (na primer gospodarstveniki) sami.

Bivši tajnik NSKS mag. Marjan Pipp je vztrajal na tem, da je treba demokratsko legitimnost osrednjih slovenskih organizacij ocenjevati bolj kritično, glede novega zastopstva pa je potrdil sum, da gre pri tem za boj za oblast znotraj narodnostne skupnosti.

Večer je izzvenel z zaključnimi besedami govornikov na podiju. Tomaž Ogris je resno posvaril pred „amputacijo slovenske narodnostne skupnosti na narodno elito“ ter poudaril, da mora biti naloga vseh braniti vsakega napadanega Slovenca, hkrati pa skušati prirediti vsakogar, ki so ga Slovenci sami izrinili.

Andrej Wakounig si je želel podporo slovenskih socialdemokratov, da bi EL po znižani klavzuli (1 odstotek veljavnih glasov) prišla v deželni zbor.

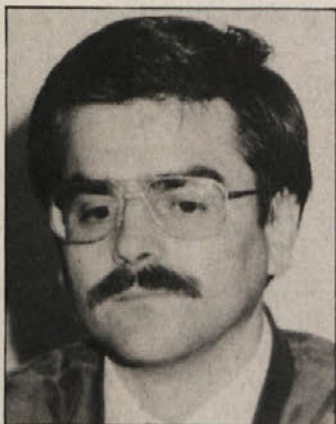
Dr. Marjan Sturm je v svoji zaključni besedi izrazil svoje razočaranje nad tem, da zagovorniki novega zastopstva niso skorajda nič povedali o tem, kakšna naj bi bila vsebina bodoče narodnostne politike, za katero bi se tako zastopstvo zavzemalo. Vzrok za krizo zastopstva pa je po mnenju predsednika ZSO tudi v tem, da obe osrednji politični organizaciji v današnjem času nista več atraktivni in s tem v zvezi opozoril na programsko diskusijo, ki naj bi ZSO prinesla sodoben program in tudi novo organizacijsko obliko. V zvezi z novim zastopstvom pa je vse neučakane pozval, naj se pridružijo misli o koordinacijskem telesu, preko katerega bi najbrž lažje uspelo ustvariti oz. vrniti zaupanje med Slovenci.

Predsednik NSKS dr. Matevž Grilc je Sturmov predlog ter poziv Tomaža Ogrisa za ustanovitev „narodnostnega (usklajevalnega) foruma“, ki bi prav tako pripomogel k ponovnemu zaupanju ter pomagal razčiščevati medsebojne odnose, zavrnil oz. ga ni hotel slišati: napovedal je izvedbo „volitev“ in ustanovitev „demokratsko izvoljenega zastopstva koroških Slovencev...“

Ivan Lukan

Prof. Tomaž Ogris: „Narodnostni forum, katerega osnovno merilo bi moral biti konsenz.“

Andrej Wakounig: „Če ne bomo sami, bodo to storili drugi.“

Predsedniške volitve 1992

OBČINA / OKRAJ	STREICHER 1992	SPÖ 1990 *	KLESTIL 1992	ÖVP 1990 *	SCHMIDT 1992	FPÖ 1990 *	JUNGK 1992	ZAL 1990 *
Bekštanj	2.493 (50,0)	2.584 (53,6)	1.036 (20,8)	795 (16,5)	1.265 (25,4)	1.210 (25,4)	189 (3,8)	140 (2,9)
Bilčovs	468 (44,0)	518 (49,1)	232 (21,8)	202 (19,2)	263 (24,7)	238 (22,6)	100 (9,4)	79 (4,1)
Bistrica nad Pliberkom	561 (47)	–	261 (21,9)	–	225 (18,9)	–	146 (12,2)	–
Bistrica v Rožu	835 (50,5)	– (55,2)	348 (21,1)	– (16,0)	378 (22,9)	– (23,6)	91 (5,5)	– (3,4)
Bistrica na Zilji	223 (47,1)	–	129 (27,7)	–	105 (22,2)	–	16 (3,4)	–
Borovlje	2.456 (49,7)	2.584 (53,5)	800 (18,2)	573 (11,9)	1.394 (28,2)	1.429 (29,6)	193 (5,9)	143 (3,0)
Čajna	882 (53,0)	889 (58,8)	295 (19,0)	222 (15,1)	372 (24,0)	344 (22,7)	63 (4,1)	27 (2,3)
Djekše	276 (41,2)	253 (43,8)	232 (34,6)	181 (31,3)	151 (22,5)	126 (21,8)	11 (1,6)	12 (2,1)
Dobrla vas	1.838 (49,6)	1.954 (54,6)	890 (24,0)	701 (19,6)	860 (23,2)	776 (21,7)	114 (3,1)	99 (2,8)
Galicija	479 (43,1)	531 (49,6)	299 (26,9)	252 (23,5)	289 (26,0)	242 (22,6)	43 (3,9)	35 (3,3)
Globasnica	473 (48,6)	537 (55,1)	214 (22,0)	171 (17,5)	197 (20,0)	167 (17,1)	89 (9,1)	86 (8,8)
Grabštanj	608 (36,6)	652 (40,4)	496 (29,9)	418 (25,9)	514 (30,9)	502 (31,1)	43 (2,6)	23 (1,4)
Grebinj	777 (34,7)	825 (37,3)	814 (36,4)	723 (32,7)	582 (26,1)	596 (27,0)	65 (2,9)	37 (1,7)
Hodiše	601 (44,5)	599 (47,0)	319 (23,6)	204 (16,0)	358 (26,5)	381 (29,9)	73 (5,4)	62 (4,9)
Kotmara vas	773 (43,6)	861 (50,0)	474 (26,7)	325 (18,9)	441 (24,9)	434 (25,2)	84 (4,7)	67 (3,9)
Otok	246 (30,9)	216 (30,5)	258 (32,4)	190 (26,8)	257 (32,3)	263 (37,1)	35 (4,4)	24 (3,4)
Pliberk	1.095 (44,3)	–	698 (28,2)	–	508 (20,6)	–	170 (6,9)	–
Podklošter	2.396 (52,1)	2.442 (56,6)	817 (17,8)	452 (10,5)	1.228 (26,7)	1.218 (28,2)	154 (3,3)	77 (1,6)
Pokrče	674 (42,1)	743 (47,6)	344 (21,5)	286 (18,3)	535 (33,4)	484 (31,0)	48 (3,0)	21 (1,3)
Rožek	436 (43,3)	541 (54,3)	248 (24,6)	172 (17,2)	268 (26,6)	240 (24,1)	54 (5,4)	29 (2,9)
Ruda	498 (48,3)	534 (53,2)	283 (27,4)	219 (21,8)	216 (21,0)	225 (22,4)	34 (3,3)	20 (2,0)
Sele	298 (60,2)	333 (67,7)	110 (22,2)	66 (13,4)	34 (6,9)	40 (8,1)	53 (10,7)	48 (9,7)
Straja vas	241 (46,1)	–	138 (26,4)	–	125 (23,9)	–	19 (3,6)	–
Suha	345 (45,5)	394 (50,9)	246 (32,4)	224 (28,9)	137 (18,0)	116 (15,0)	31 (4,1)	28 (3,6)
Škocijan	1.158 (43,5)	1.252 (50,3)	772 (28,4)	546 (22,0)	617 (22,7)	580 (23,3)	147 (5,4)	71 (2,9)
Škofiče	612 (47,2)	701 (56,0)	284 (21,9)	185 (14,8)	352 (27,1)	315 (25,2)	49 (3,8)	31 (2,5)
Šmarjeta v Rožu	327 (42,1)	346 (46,3)	226 (29,1)	168 (22,5)	204 (26,2)	208 (27,8)	20 (2,6)	18 (2,4)
Šmohor	2.057 (42,1)	– (44,3)	1.327 (27,1)	– (23,1)	1.371 (28,0)	– (29,4)	134 (2,7)	– (2,0)
Šentštefan na Zilji	648 (52,1)	663 (53,9)	329 (26,5)	298 (24,2)	235 (18,9)	237 (19,2)	30 (2,4)	17 (1,4)
Šentjakob v Rožu	1.605 (54,2)	1.770 (61,5)	548 (18,6)	362 (12,6)	622 (21,1)	564 (19,6)	169 (5,7)	104 (3,6)
Štalenska gora	682 (38,2)	733 (42,5)	441 (24,7)	364 (21,1)	585 (32,7)	560 (32,4)	79 (4,4)	46 (2,7)
Velikovec	3.098 (43,8)	3.386 (48,7)	1.795 (25,4)	1.464 (21,1)	1.889 (26,7)	1.818 (26,1)	286 (4,0)	154 (2,2)
Vernberk	1.275 (45,7)	1.367 (51,4)	529 (18,9)	361 (13,6)	892 (31,9)	828 (31,1)	96 (3,4)	55 (2,1)
Vrba	1.979 (38,6)	2.118 (42,5)	1.159 (22,6)	819 (16,3)	1.691 (33,0)	1.746 (35,0)	292 (5,7)	177 (3,5)
Železna Kapla	1.179 (59,8)	1.233 (63,7)	399 (20,2)	328 (16,9)	272 (13,8)	278 (14,3)	123 (6,2)	63 (3,2)
Žihpolje	310 (29,3)	326 (32,3)	367 (35,3)	321 (31,8)	316 (30,4)	313 (31,0)	46 (4,4)	28 (2,8)
Žitara vas	777 (54,6)	795 (58,8)	306 (21,5)	225 (16,6)	252 (17,7)	249 (18,4)	87 (6,1)	70 (1,9)
Žrelec	2.029 (48,8)	2.207 (58,5)	808 (19,4)	506 (12,7)	1.169 (28,1)	1.125 (28,3)	155 (3,7)	75 (1,9)
OKRAJI:								
Celovec-dežela	14.292 (42,0)	15.188 (46,5)	8.408 (24,7)	6.089 (18,6)	9.185 (29,1)	9.799 (30,0)	1.430 (4,2)	961 (2,9)
Celovec-mesto	21.092 (37,3)	23.452 (42,1)	14.284 (25,2)	9.828 (17,6)	18.128 (32,0)	18.708 (33,5)	3.109 (5,5)	2.033 (3,6)
Beljak-mesto	16.245 (45,8)	17.408 (51,1)	7.292 (20,5)	4.425 (13,0)	10.534 (29,7)	10.287 (30,2)	1.411 (4,0)	955 (2,8)
Beljak-dežela	19.266 (47,4)	20.427 (51,8)	8.185 (20,1)	5.458 (13,9)	11.795 (28,9)	11.737 (29,8)	1.549 (3,8)	927 (2,4)
Šmohor	5.111 (39,1)	5.184 (40,8)	4.200 (32,1)	3.662 (28,9)	3.444 (26,3)	3.461 (27,3)	325 (2,5)	218 (1,7)
Velikovec	12.581 (46,0)	13.564 (51,2)	7.209 (26,4)	5.758 (21,7)	6.195 (22,7)	5.850 (22,1)	1.346 (4,9)	911 (3,4)
Šentvid	16.282 (42,9)	17.523 (47,0)	8.895 (23,5)	6.843 (18,4)	11.709 (30,9)	11.812 (31,7)	1.020 (2,7)	598 (1,6)
Spittal	20.617 (41,0)	21.178 (43,3)	13.290 (26,5)	10.617 (21,7)	14.784 (29,4)	15.367 (31,4)	1.564 (3,1)	959 (2,0)
Trg	7.568 (41,5)	7.754 (44,1)	4.220 (23,2)	3.309 (18,8)	5.897 (32,3)	5.912 (33,6)	551 (3,0)	321 (1,8)
Wolfsberg	16.806 (46,0)	17.712 (48,8)	8.788 (24,0)	7.051 (19,3)	10.053 (27,5)	10.578 (29,0)	931 (2,5)	658 (1,8)
KOROŠKA	149.860 (42,8)	163.428 (46,1)	84.771 (24,2)	65.565 (18,5)	102.424 (29,2)	107.312 (30,3)	13.236 (3,8)	10.628 (3,0)

* za leto 1990 so upoštevani rezultati državnoborskih volitev

Ministrski predsednik dr. Janez Drnovšek v razgovoru z našim urednikom Ivanom Lukanom. Vse slike: Nace Bizilj

Drnovšek za SV: „Slovenci v zamejstvu so naša skrb!“

Novoizvoljeni predsednik slovenske vlade dr. Janez Drnovšek je v razgovoru za naš list takoj po svoji izvolitvi zavzel stališče tudi do vprašanja Slovencev v Avstriji, Italiji in na Madžarskem. Upam, da moja izvolitev za novega ministrskega predsednika Slovenije pomeni tudi za Slovence v zamejstvu – torej tudi v Avstriji – nekaj

pozitivnega. Vsekakor bom skušal spremljati in zadovoljevati tudi njihove interese, hkrati pa sem prepričan, da so tudi oni, enako kot mi v matični državi, zainteresirani, da Slovenija pride na zeleno vejo ter da se predvsem gospodarsko postavi na noge. Uresničitev tega cilja pa zagotavlja, da bomo potem veliko lažje re-

ševali tudi njihove probleme.“

Novi šef slovenske vlade je še dodal, da bo zanj samoumevno, da se bo v novi funkciji poglobljeno seznanil s položajem in težnjami Slovencev v zamejstvu ter se v najkrajšem času pogovoril z njihovimi predstavniki.

I.L.

Skupščina Peterletu izrekla nezaupnico

Janez Drnovšek na čelu nove slovenske vlade!

Slovenija ima novega ministrskega predsednika! Dr. Janez Drnovšek, predsednik liberalnih demokratov, je na glasovanju o tretji konstruktivni nezaupnici Peterletovi manjšinski vladi s 126 glasovi (od 208 oddanih glasov) dobil potrebno večino in tako na čelu vlade zamenjal krščanskega demokrata. Drnovšek ima poleg svoje stranke podporo demokratov, socialdemokratov, zelenih, socialistov, prenoviteljev ter nekaterih neodvisnih poslancev, celotno sredinsko-levo vlado, ki je v glavnem že oblikovana, bo po vsej verjetnosti predstavil že ta teden. Glavna naloga nove, prehodne vlade do volitev, ki naj bi bile do konca leta, bo politika na področju gospodarstva, ki naj bi bila bistveno učinkovitejša od dosedanje.

Piše Ivan Lukan

Podpredsedniki nove vlade so že znani, to so predsednik socialdemokratov dr. Jože Pučnik in predsednik socialistov Viktor Žakelj ter kandidat za mandatarja pri prvi nezaupnici mag. Marko Voljč. Dr. Dimitrij Rupel kot zunanji minister, Igor Bavčar kot notranji ter Jelko Kacin kot minister za informiranje bodo ostali na svojih položajih. Prav tako bodo v vladi ostali ministri Zelenih ter socialdemokrata Marjan Krajnc (ministrstvo za promet) ter Janez Janša (obramba). Ministra za kulturo Capudra bo verjetno zamenjal socialist Borut Šuklje, o zasedbi ministrstva za Slovence po svetu pa še tečejo pogovori, jasno pa je, da ne bo več Janez Dular.

Zasedanje slovenske skupščine preteklo sredo se je začelo z ekspozicijo kandidata dr. Drnovška. Ta se je osredotočil na reševanje gospodarske krize v Sloveniji. Dejal je, da se bo zavzel za usklajen koncept lastninske preobrazbe, zagotovil je učinkovitejšo tekočo gospodarsko politiko ter poudaril, da bo skrbel za skladnost vseh njenih področij. S pomočjo socialnega partnerstva pa želi sooblikovati

protiinflacijsko politiko. Ena izmed prioritet nove vlade pa bo tudi uresničevanje sprejete resolucije o pomorski usmeritvi Slovenije ter zagotavljanje enakopravnega življenja in dela italijanske in madžarske narodnostne skupnosti v Sloveniji.

V razpravo o konstruktivni nezaupnici Peterletovi vladi se je vključilo skoraj 50 poslancev, Peterletov poraz pa se je nakazoval skozi vso nad pet ur trajajočo, dokaj živčno razpravo. Stvarnih argumentov za zamenjavo

sedanje vlade, ki je povsem odpovedala na gospodarskem in socialnem področju in Slovenijo potisnila v hudo krizo, poslanci krščanskih demokratov, ljudske ter narodno-demokratske stranke niso mogli ovreči. „Blesteli“ pa so s polemiko ter osebnimi napadi na Drnovška. Govorili so o „levem puču“, Drnovšku pa očitali, da je v letih 1989 do 1990 predsedoval takratnemu jugoslovanskemu predsedstvu.

Kot predzadnji je spregovoril Lojze Peterle, toda brez

vsakršnih vsebinskih izjav, Drnovšek pa je kot zadnji odgovoril na vrsto zastavljenih vprašanj in pri tem zagotovil, da bo v ekonomski del vlade vključil strokovnjake, za katere meni, da bodo kos zaostrenemu ekonomskemu položaju. Na kritike poslancev o njegovem delu v nekdanjem predsedstvu SFRJ pa je odvrnil, da si je slovensko prebivalstvo o tem že ustvarilo mnenje, ki ga tudi posamezna podtikanja ne morejo spremeniti.

Viktor Žakelj, podpredsednik vlade (SSS): „Najprej bi rad povedal, da me je danes – kot že na obeh prejšnjih zasedanjih skupščine, na katerih se je razpravljalo o konstruktivni nezaupnici vladi – pretreslo izkazano sovražstvo. Rekel bi: če ta mali slovenski narod na nek način ne bo presegel to notranjo delitev – pa naj izhaja iz časa reformacije in protireformacije, iz prve in druge svetovne vojne – se bojim, da nima skorajšnje svetle prihodnosti.“

Socialistična stranka Slovenije bo delovala na tem, da se kot narod

zblizamo, da najdemo možnost za skupno pot v evropsko prihodnost. Pri zadevah se bomo, da volitve oz. volili boj, ki je pred nami, ne bodo še poglobile sedanjo razklanost med Slovenci. Zato sem tudi eden od zagovornikov mavričnosti v našem parlamentu, ne pa bipolarnosti in, po mojem mnenju, neplodne delitve na liberalce in klerikalce.

Glede sestava nove vlade pa menim, da nam je razvoj v zadnjih dveh letih pokazal, kje je treba biti pozoren tako glede personalne zasedbe kot tudi nekaterih programskih poudarkov.“

Dr. Janez Drnovšek, novi predsednik vlade (LDS): „Novo vlado zagotovo čakajo zelo razburljivi časi.“

Najprej bo treba urediti sestav nove vlade ter njeno imenovanje oz. izvolitev ministrov v parlamentu, pri čemer želim poudariti, da imena nekaterih ministrov, ki so se pojavila v javnosti, držijo le delno, ne pa v celoti. Predvsem sem si rezerviral zlasti ekonomske resorje, ki jih ne bi zasedel samo po strankarski pripadnosti, ker jih morajo voditi res najboljši razpoložljivi ljudje.“

Lojze Peterle, dosednji predsednik vlade (SKD): „Upam, da se bom odslej res lahko začel ukvarjati z drugimi vprašanji, da se bom lahko bolj posvetil stranki, pri čemer mislim predvsem na ohranitev in razvoj mednarodnih stikov. Do potrditve nove vlade pa bom še nadalje delal s polno paro in odgovornostjo. Dr. Janezu Drnovšku pa želim na njegovi poti vse dobro, čeprav mislim, da ne bo enostavna.“

Mednarodno gledano je današnja odločitev zelo očiten zasuk v levo, ki nam ne bo prinesel dobrih točk. Nočem govoriti o levem udaru, toda želim opozoriti, da gre za očitno izrinjanje krščanske demokracije iz slovenske politične scene, kar pa ima lahko samo negativne posledice na mednarodnem področju.

Nekaj besed bi rad naslovil na koroške Slovence: želim si, da so z rezultati, ki jih je dosegla ta vlada, zadovoljniji ter da se v prihodnosti ustvarjalno razvijejo dalje. Z njimi želim ohraniti stike, kakršne sem imel, preden sem postal predsednik vlade.“

Naročite in širite „Slovenski vestnik“

Pesem upanja Lied der Hoffnung

Koncert bogoslužnih pesmi

Allahu ekber
Jom Kippur
Boženstvenaja
liturgija
Misa Criolla

Zbor/Chor „Rož“
Zborovodja
Chorleiter
Lajko Milisavljević

Režija: Marjan Sticker
Likovna oprema: prof. Hugo Wulz

Petek, 8. maj 1992, 20.30 farna cerkev Šentjakob
Nedelja, 10. maj 1992, 20.30 farna cerkev Šentjakob

HEUTE
IM Die Seite
für unsere deutschsprachigen Leser/innen

SLOVENSKI
VESTNIK

Bundespräsidentenwahl: Slowenen für Streicher, Jungk, Klestil!

Erste Analysen und Umfragen über das Wahlverhalten der Kärntner Slowenen bei der sonntägigen Bundespräsidentenwahl haben ergeben, daß der sozialdemokratische Präsidentschaftskandidat Dr. Rudolf Streicher die meisten Stimmen auf sich vereinigen konnte. An zweiter Stelle dürfte der Grün-Kandidat Prof. Robert Jungk liegen. Überraschend hoch dürfte bei dieser Wahl auch

der Anteil an Stimmen aus der slowenischen Volksgruppe für den ÖVP-Kandidaten Dr. Thomas Klestil gewesen sein. So gut wie keine Unterstützung aus der Volksgruppe gab es für die FPÖ-Kandidatin Dr. Heide Schmidt, die im zweisprachigen Gebiet sowohl gegenüber dem FPÖ-Ergebnis bei den Landtagswahlen 1989 wie auch den Nationalratswahlen 1990 zurückblieb.

Sitzung des Slowenen-Beirates

Im Bundeskanzleramt in Wien tritt heute der Beirat für die slowenische Volksgruppe in Kärnten zu einer weiteren Beratung zusammen. Schwerpunkt der Beratungen ist die Budgetierung der von der Bundesregierung zusätzlich in Aussicht gestellten Förderungsmittel. Auf dem Programm steht auch die Frage der Förderung der Volksgruppen-Medien wie Zeitungen, Radio und Fernsehen.

Die Redaktion des Slovenski vestnik hat sowohl

dem Beirat wie auch der Journalistengewerkschaft konkrete Vorschläge für eine effektive Förderung der Volksgruppenmedien in Österreich übermittelt, um einerseits die Meinungsvielfalt in den jeweiligen Volksgruppen und andererseits ihr Überleben sicherzustellen.

Hauptforderung ist die Anerkennung eines Sonderstatus, da etwa Volksgruppenzeitungen – auf Grund ihrer begrenzten Leserzahlen und eines damit verbundenen geringeren Inseratenaufkommens – unter unvergleichbar schwierigeren Bedingungen als Medien, die die Mehrheitsbevölkerung ansprechen, arbeiten und ihrem Informations- und Kulturauftrag nachkommen müssen.

Hohe Auszeichnung für Professor Janko Messner

Der Schriftsteller Professor Janko Messner wurde mit dem Österreichischen Ehrenkreuz für Wissenschaft und Kunst ausgezeichnet. Die Überreichung der Insignien findet am Donnerstag, dem 7. Mai 1992 im Audienzsaal des Bundesministeriums für Unterricht und Kunst in Wien durch Minister Dr. Rudolf Scholten statt. Die Redaktion des Slovenski vestnik gratuliert herzlichst.

Pliberški župan mag. Raimund Grilc je na sobotnem občnem zboru ljudske stranke za okraj Velikovec zamenjal dosedanjega predsednika Lea Usterja. Grilc, ki je tudi predstavnik svoje stranke v narodnostnem sosvetu za koroške Slovence, je bil izvoljen soglasno. Z izvolitvijo za predsednika stranke v okraju Velikovec so mu na stečaj odprta vrata v koroški deželni zbor.

Gradščanski Hrvat Franjo Schruiff (slika), referent za manjšinska vprašanja v avstrijskem parlamentu, je bil na zasedanju mednarodne mladinske organizacije evropskih narodnostnih skupnosti v Christiansyltu ponovno izvoljen za podpredsednika. Za novega predsednika pa je bil izvoljen pripadnik nemške manjšine na Danskem Andre Goebbel. Udeleženci kongresa so sprejeli tudi „Deklaracijo o manjšinah v jutrišnji Evropi“.

OBZORNİK

Odstopil nemški zunanji minister Hans-Dietrich Genscher

BONN, v ponedeljek (STA, APA) – Nemški zunanji minister Hans-Dietrich Genscher je po pogovorih z zveznim predsednikom Richardom von Weizsäckerjem in kanclerjem Helmutom Kohlom odstopil, je sporočilo predsedstvo nemške liberalne stranke.

Genscherjev odstop bo začel veljati 17. maja. V sporočilu liberalne stranke so zapisali, da se je vodja nemške diplomacije odločil, da 18-letno delo v zunanjem ministrstvu konča po lastni želji in brez vpliva prihodnjih zveznih volitev. Odstopila je tudi ministrica za zdravstvo Gerda Hasselfeldt.

Zvezna republika Jugoslavija

Na ruševinah prejšnje druge SFR Jugoslavije je bila v ponedeljek v Beogradu razglašena tretja, imenovana Zvezna republika Jugoslavija. Sestavljata jo republiki Srbija in Črna gora. Na svečanosti v Beogradu so sprejeli ustavo, ki pušča vrata odprta tudi drugim narodom in delom nekdanje Jugoslavije, da se ji priključijo. Prvi predsednik ZRJ je seveda srbski predsednik Slobodan Milošević.

V Beogradu so torej zelo pohitili. Razglasitev je bila opravljena samo dva dni pred iztekom ameriškega in evropskega ultimata srbskemu vodstvu in armadi, da ustavita spopade v Bosni in Hercegovini in da se vojska začne umikati iz te republike. Kako bo razglasitev vplivala na razplet vojne v BiH in na Hrvaškem, na odnose z ZDA, ES in KEVS, še ni jasno, zagotovo pa je nastal nov mednarodnopravni položaj. Dokončno je namreč ukinjena SFRJ, vse njene zvezne institucije in kar je najvažnejše, odpravljena je prejšnja ustava, na katero se je doslej skliceval prejšnji zvezni režim v Beogradu in z njo opravičeval tudi neprižnavanje razdružitve drugih republik. Veliko vprašanje je tudi, kaj bo z ogromno jugoslovansko vojsko, ki je trenutno skoraj 80 procentov v BiH. Če se je nova država ne bo odrekla, jo mora takoj umakniti na svoje ozemlje, ker je v novih okoliščinah postala dejansko tudi mednarodnopravno okupatorska.

Nova ZRJ bo seveda potrebovala mednarodno priznanje. ZDA so ga že zavrnila.

Najbližje sosedo, bivše jugoslovanske republike, jo bodo priznale samo na osnovi recipročnosti. S tem pa je tesno povezana delitvena bilanca, o kateri pa prav Srbija in Črna gora doslej nista hoteli razpravljati. V delitveno bilanco pa poleg skupnega premoženja spada tudi nekaj nad 16 milijard dolarjev mednarodnih dolgov. Te probleme naj bi razrešila konferenca o Jugoslaviji, prav premoženjske zadeve pa znajo biti najtrši oreh.

Ob slavnostnih trenutkih v Beogradu pa se je že pokazalo, da pot nove države ne bo lahka. Težave bodo tudi doma. Medtem ko so Črnogorci pred dvema mesecema izvedli referendum, prebivalstva v Srbiji o skupnem življenju nihče ni vprašal. Opozicijski vodja Vuk Drašković je že protestiral, oglasili pa so se tudi kosovski Albanci in ustanovitve ZRJ označili za nezakonito. Nova Jugoslavija je sicer rojena, njen razvoj pa čakajo velike težave.

Jože Rovšek

3638 žrtev vojne

ZAGREB, 23. aprila 1992 (STA, HINA) – Glede na statistične podatke o žrtvah vojnih spopadov na strani Hrvaške, ki so jih zabeležili v glavnem sanitetnem poveljstvu, je bilo v času od 17. avgusta 1990 do 23. aprila 1992 ranjenih 18.824, mrtvih pa 3638 ljudi. Podatki ne vključujejo pogrešanih oseb.

V omenjenem obdobju je bilo ranjenih 10.906 pripadnikov stalnega in rezervnega sestava narodne garde, 2327 pripadnikov stalnega in rezervnega sestava ministrstva za notranje zadeve ter 5194 civilistov. Ranjenih je bilo tudi 349 otrok, 25 zdravstvenih delavcev, 6 novinarjev, 3 duhovniki in 14 tujih državljanov. Največje je število ranjenih v vzhodni Slavoniji – 6912.

DGNP Šmihel vabi na

jubilejni
Concert

**NEW
TIMES
BIG-BAND**

**Pliberk / Bleiburg
Schwarzl-Saal**

v soboto, dne / am Samstag, den

16. 5. 1992 · 20.30

80-letnica SPB „Bilka“ v Bilčovsu Jubilejna proslava kot pogled nazaj in obljuba za naprej

Slovensko prosvetno društvo „Bilka“ v Bilčovsu je osemdesetletnico obstoja praznovalo s koncertom v avli ljudske šole in z družabnostjo ob bifeju, ki so ga društveniki pripravili pri Miklavžu. Predsednica mag. Geli Schellander je menila, da je društvo tudi po osmih desetletjih delovanja še vedno potrebno in sodobno ter da je vnašalo impulze in še vedno spodbuja kulturno delo po vsem Rožu.

Piše Franci Rulitz

Spored slavnostnega koncerta so oblikovali vsi bilčovški zbori, torej tudi oba nemška, otroška skupina pod vodstvom Rezi Kolter ter bilčovska učenca glasbene šole z zahtevnejšo skladbo (Monika Seher, klavir, Kristijan Filipič, prečna flavta). Povezoval je mag. Toni Schellander, pripovedoval je o zgodovini društva in predstavil nastopajoče, sem pa tja pa je vpletel tudi kaj šaljivega.

Prosvetaši iz Bilčovsa in Gur so avlo napolnili do zadnjega kotička in tudi častnih gostov, ki so s svojo prisotnostjo in pozdravnimi govori potrjevali zasluge društva ob jubileju, je bilo na pretek: županja Štefka Quantschnig („Ponosna sem, da pri nas sega kulturno delo tako daleč nazaj...“), predsednik avstrijske zbornice deželni direktor Dietmar Wedenig v zastopstvu deželnega kulturnega referenta („Nočete poslušati govorov, ampak lepe pesmi, zato bom kratek...“), tajnik Slovenske prosvetne zveze dr. Janko Malle („Ideologija ne sme razdirati kulturnega dela, ki je hvale vredno, spodbudno in obetavno...“), dekan Leopold Kassl („Usta-

novna seja je bila v župnišču...“), itd.

Za podporo delovanju društva pa se je predsednica Schellandrova zahvalila SPZ, KKZ, Posojilnici-Bank Bilčovs, občini Bilčovs in Miklavževi družini, kot stebrov društva skozi vsa leta pa se je spomnila Valentina Kapusa, Janka Ogrisa, Tomija Lesjaka in Gašperja Ogris-Martiča.

Poleg obeh Bilkinih zborov – moškega, ki ga vodi mag. Mirko Laußegger, in mešanega pod vodstvom Irene Žmitek-Kosmač – sta nastopila tudi Sängerrunde Ludmannsdorf in Gemischter Chor Ludmannsdorf, oba vodi Karl-Heinz Haslauer. Ta zbora sta „Bilki“ tudi čestitala ob jubileju, vendar slovenske pesmi nista zmogla zapeti.

Z domačimi pesmimi pa so spet navdušili Vaščani, prof. Jožko Kovačič pa je tokrat izpustil napovedovanje, ker je baje glas potreboval za svoj solo. Otroška skupina je zaplesala rej o mačkah in psih, na glasbilih so jo spremljali Dunja Kropiunik, Daniela Pečnik in Monika Seher. Prireditev pa se je iztekla s skupno pesmijo Vaščanov in moškega zbora „Bilke“.

Občinstvo in nastopajoči so bili zatem povabljeni k Miklavžu, kjer so pridne društvenice postregle z dobrotami, ki so jih pripravile same.

Pri Miklavžu pa je bila na ogled tudi razstava o osemdesetletni zgodovini društva in marsikdo je na slikah prepoznal prijatelje in znance iz starih dni. Da pa so Bilčovščani še praznovali in prepevali do jutra, je prav gotovo tudi zasluga Čebrovega mošta.

K slikam: Mešani pevski zbor SPD „Bilka“ (zgoraj), Bilkin moški zbor pri skupnem nastopu z zborom „Vaščani pojo“ (desno), otroci pri plesu „Mačke in psi“ (desno sredina), častni gostje v polni avli (desno spodaj) in moderatorja večera Geli Schellander in Toni Schellander (levo). Vse slike: F. Rulitz

SLOVENSKA
ŠTUDIJSKA
KNJIŽNICA

Slovenska študijska knjižnica
Mikschallee 4
9020 Celovec

KNJIŽNA ZBIRKA
„STO ROMANOV“

- 1) **Andrić Ivo** – Traviška kronika: zgodovinski roman. – [2. natis]. – V Lj.: Cankarjeva založba. – 461 str.
- 2) **Bulgakov Mihail A.** – Mojster in Margareta: posmrtno objavljeni roman sovjetskega pisatelja in dramatika. – [2. natis]. – V Lj.: Cankarjeva založba. – 462 str.
- 3) **Hemingway Ernest** – Komu zvoni: zgodovinski roman. – [2. natis]. – V Lj.: Cankarjeva založba. – 527 str.
- 4) **Krleža Miroslav** – Vrnitev Filipa Latinowicza. – [2. natis]. – V Lj.: Cankarjeva založba. – 231 str.
- 5) **Lagerlöf Selma** – Gösta Berling. – [2. natis]. – V Lj.: Cankarjeva založba. – 452 str.
- 6) **Mann Thomas** – Doktor Faustus: življenje nemškega skladatelja Adriana Leverkühna, kakor ga pripoveduje neki pisatelj. – [2. natis]. – V Lj.: Cankarjeva založba. – 2 zv. (342, 290 str.)
- 7) **Proust Marcel** – V Swanovem svetu. – [2. natis]. – V Lj.: Cankarjeva založba. – 543 str.
- 8) **Silone Ignazio** – Seme pod snegom. – [2. natis]. – V Lj.: Cankarjeva založba. – 444 str.
- 9) **Tolstoj L.N.** – Voja in mir I–IV. – [2. natis]. – V Lj.: Cankarjeva založba. – 444 str.
- 9) **Tolstoj L. N.** – Voja in mir I–IV. – [2. natis]. – V Lj.: Cankarjeva založba. – 4 zv. (421, 407, 431, 369 str.)

FILM

- 1) **Film: med sanjami in resnico.** – [Lj.]: Mladinska knjiga. – 196 str., [48] str. pril. – (Družboslovje za mladino)
- 2) **Filmska enciklopedija.** – Zagreb: Jugoslovanski leksikografski zavod. – 788 str.: ilustr.
- 3) **Borčič M.** – Osnove filmske umetnosti: umetnostna vzgoja. – [3. natis]. – Lj.: Mladinska knjiga. – 62 str.: ilustr. – (Srednje izobraževanje)
- 4) **Lekcija teme: zbornik filmske teorije.** – Lj.: Državna založba Slovenije. – 337 str., [12] str. pril.: ilustr. – (Zbirka &)
- 5) **Šimenc S.** – Slovensko slovstvo v filmu. – Lj.: Mestno gledališče ljubljansko. – 285 str. – (Knjižnica Mestnega gledališča ljubljanskega; 91)
- 6) **V kraljestvu filma:** fotografija slovenskega filma, filmografija 1905–1945. – Ljubljana: Mestno gledališče ljubljansko in filmski muzej. – 95 str.: ilustr. – (Slovenski film; 6–7)

Obvestilo

Sporočamo, da je muzej NOB pri Peršmanu od 1. maja 1992 dalje odprt vsak dan razen ob ponedeljkih od 8. do 18. ure. Obisk priporočamo odraslim, predvsem pa mladinskim in šolskim skupinam. Obenem je to tudi lep izlet v čudovito naravo.

Zveza koroških partizanov

Vinski letnik 1991

Pred kratkim so v Slovenj Gradec, ta dokaj mrzel kraj, prišli – seveda primerno otovorjeni – ljudje iz mnogo toplejšega, predvsem pa vinorodnega Ormoža in nam predstavili svoje bogastvo: dar narave in dosežek svojih delovnih rok ter vloženega znanja – vinski letnik 1991.

Za Slovenijo kar naprej ugotavljamo, kako majhna da je, na vso srečo pa lahko hkrati poudarjamo vso raznolikost njene pokrajine, ki jo na nek način gotovo naredi večjo, kot v resnici je. To raznolikost sestavlja vrsta krajinskih enot, med katerimi sta zelo značilni Koroška v osrednjem severnem delu in Prlekija v osrednjem jugovzhodnem delu Slovenije. Gorata Koroška izstopa z industrijsko razvitostjo in gozdovi, Prlekija pa se zasanjano izgublja v blagih gričih s številnimi vinogradi in znamenitimi velikimi vinskimi kletmi na Kapeli pri Radencih, v Ljutomeru, Ormožu in Ptuj. Prav izredno kakovostno vinogradništvo je deželici od Drave do Mure omogočilo zavidanja vreden delež v slovenski kulturi, saj so njeni kmečki sinovi, npr. Stanko Vraz, Franc Miklošič, Davorin Trstenjak v prejšnjem ter Slavko Osterc, Anton Trstenjak, Edvard Kocbek in Bratko Kreft v tem stoletju (da jih naštejemo samo nekaj) predvsem s tem dohodkom lahko študirali v Gradcu, na Dunaju in na drugih univerzah.

Predstavitev vinorodnega letnika 1991 v slovenjegraškem hotelu Kompas je ormoško-jeruzalemskim pridelovalcem vin in številnim gostom omogočila pokušnjo prav v času, ko vino že dozori

in se zbistri, ko je torej došolano in že primerno za pretakanje iz sodov v steklenice. Vse je potekalo zelo domišljeno: vrhunski strokovnjak Mitja Kociper je ob sodelovanju slovenjegraške gostinske šole vsako od skoraj desetih sort opisal in ocenil, takoj za tem pa je sledila pokušnja ob dobrotah Koroške mesnine in mlekarne. Ob tem je zapel oktet Lesna, ki mu ni zmanjkalo napitnic, zaigrala pa poskočna glasbeniško-pevska domača skupina Štirje kovači.

In kakšen je torej vinski letnik 1991? Nekaj nad povprečjem že, a ne bo dosegel slavnega letnika 1983. Kot vrhunski dosežek so pridelovalci pohvalili svoj beli burgundec, zdajšnji chardonay. Zatrjujejo tudi, da nihče ne bo razočaran nad šiponom kot njihovo najbolj domačo staro trtno sorto, sploh pa ne nad enim ali drugim rizlingom, laškim in renskim. Priporočajo še odlično mešanico – „rezano“ vino jeruzalemsko, za bolj svečane priložnosti pa bo dobrodošel – recimo mu tako – njihov polšampanjec. Pravijo še, da je njihova klet v Ormožu vedno odprta slučajnim obiskovalcem in ljubiteljskim poznavalcem tudi za drobnejše osebne nakupe sprotih in arhivskih vin in da se še vedno najde kaj najboljšega iz že omenjenega leta 1983.

Franček Lasbaher

Škofiško „Zrcalce“

Jutri zvečer se bodo prvič predstavili škofiški otroci z igrice Zrcalce. Nekaj mesecev so pridno vadili pod vodstvom Nika Kranjca, kostume je izdelala Polona Kus, za organizacijo in vse potrebno pa je skrbela Simona Rovšek. Zaigrali bodo živalsko zgodbo Zrcalce, ki jo je po besedilu Grigorja Viteza dramaturgiral Niko Kranjc. Za Škofiče bo nastop zagotovo velik dogodek, saj v društvu tovrstne dejavnosti ni bilo že dolgo. Zaželimo jim veliko poguma in uspeha!

Rešitev prejšnje križanke

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1	S	O	B	A	R	///	A	P	O	S	T	O	L	///	///
2	P	S	I	C	A	///	G	R	G	R	A	N	J	E	///
3	A	S	S	E	M	A	N	I	///	B	R	D	A	V	S
4	R	I	T	T	///	R	A	B	///	///	O	I	D	I	P
5	T	A	V	O	L	E	T	A	///	///	///	N	O	T	A
6	A	N	O	N	S	A	///	///	///	///	///	A	V	A	L

Slovenski vestnik
čestita!

gospodu **Bertlu Lipuscu** iz Strpne vasi za rojstni dan in god;
gospe **Aniti Hudl** iz Globasnice za 20. rojstni dan;
gospe **Katarini Pegrin** iz Sel za 89. rojstni dan;
gospe **Rozi Zeichen** s Kostanj za rojstni dan;
gospodu **Mirku Kelihu** iz Celovca za rojstni dan;
Nataši Hoblovi iz Nagelč za 10. rojstni dan;
gospodu **Nužetu Dovjaku-Znidarjevemu** iz Sel za osebni praznik;
gospe **Nadji Božič** za 22. rojstni dan;
gospodu **Jožku Boštjančiču** iz Kajzaz pri Bilčovsu za rojstni dan;
gospodu **Francu Krušicu** iz Bilčovsa za rojstni dan;
gospodu **Juriju Malleju-Pelkovo** iz Šmarjete v Rožu za 82. rojstni dan;
gospodu **Janezu Writzu**, p.d. pri Gražarju iz Štebna pri Globasnici za 80. rojstni dan;
gospodu **Miheju Sadjaku** iz Šmihela za 70. obletnico;
gospodu **Hanziju Wasnerju** iz Borovelj za 70. rojstni dan;
gospe **Rozi Stefitz** iz Lovank za osebni življenjski praznik;

gospe **Ani Hašej** iz Kokja za osebni praznik;
gospe **Zofiji Sadjak** iz Kokja za osebni praznik;
gospe **Tildi Lepuschitz** z Raven pri Rožeku za rojstni dan;
gospe **Ingi Maurer** iz Wolfsberga za osebni življenjski praznik;
gospodu **Francu Treiberju** iz Spodnjih Rut ob Baškem jezeru za 60. rojstni dan;
gospe **Ani Ogris** iz Šmarjete v Rožu za visoki življenjski jubilej;
gospe **Miciji Ettinger** iz Šentjakoba za osebni praznik;
gospe **Ani Wolf** iz Šentjakoba za osebni praznik;
gospe **Marici Hartmann** iz Celovca za osebni praznik;
gospodu župniku **Jerneju Marku** za 44. rojstni dan in 20-letnico duhovniškega posvečenja;
gospodu **Rudolfu Safranu** iz Melvič na Zilji za 65. rojstni dan;

gospe **Pavli Perkonig** iz Celovca za 82. rojstni dan.

Vsem slavljenkam in slavljenecem iskrene čestitke iz uredništva Slovenskega vestnika!

Če bi ob življenjskem jubileju radi s čestitkami razveselili Vaše najdražje, prijatelje ali znance, nas pokličite po telefonu, številka 0463/514300-50, vsak ponedeljek od 8.30 do 10. ure. Čestitke objavljamo brezplačno!

Uredništvo SV

Večjezično otroško
gledališče z Dunaja
gostuje na Koroškem

V organizaciji Slovenske prosvetne zveze gostuje „Mimo – Theater und Kultur für Kinder“ s štirijezično otroško predstavo „Die Vier in Niemandland“ (Štirje v nikogaršnji deželi) na Koroškem. Predstavo priporoča in finančno podpira zvezno ministrstvo za kulturo na Dunaju.

Štirje igralci različnih narodnih pripadnosti (Roma, Hrvat, Turek in nemško govoreči Avstrijec) pokažejo, kako se ljudje različnih jezikov srečajo v deželi, kjer ni žive duše. Eden je mislec, drugi borec, tretji sanjač in četrti kmet. Prepirajo se o tem, kdo bo komu podložen, kdo komu vladal..., postavljajo bariere, nove meje nastajajo med že obstoječimi, toda nove trdnjave, ki naj bi varovale enega pred drugim, se kaj kmalu izkažejo kot ječe in šele ko spoznajo, da zidovi nikomur ne koristijo, začnejo z novim življenjem. Marsikaj iz te otroške predstave se dagaja tudi v kon-

kretnem življenju na Koroškem, otroci odrasle sprašujejo: V kakšni bližini ali razdalji naj živimo eden (do) od drugega? Kaj imajo drugi, kar sam nimam? Kaj znam, kar drugi ne znajo? Kaj združuje in kaj ločuje?

Poleg številnih pedagogov in animatorjev, ki se ukvarjajo s tem otroškim gledališčem, je glasbo za to predstavo priredil Gabrijel Lipuš. Priporočamo, da si jo ogledate: **29. aprila** ob 9. in 9.30 uri v mestni hiši v Borovljah (za ljudske šole 1, 2, 3), **30. aprila** ob 7.45 uri v ljudski šoli v Škocijanu in **30. aprila** ob 10.30 uri v farni dvorani v Železni Kapli.

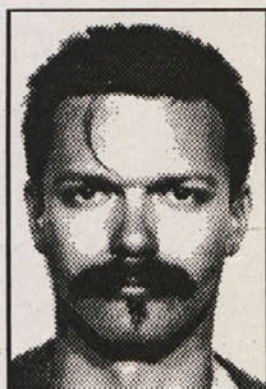
iščemo

Za poletne mesece

osebo, ki bi na Kočuhi pol-dnevno pazila na dva otroka (3 in 1 leto). Interesentke naj se javijo na tel. št. 04226/578.

Pred nedavnim smo (na Dunaju) spet razpravljali o novem, skupnem, enotnem, itd. slovenskem listu. Spet ena razprava. Koliko jih bo še? Ali naj bi namesto dveh medijskih municij, ki jih Slovenski vestnik in naš tednik pogosto streljata kar drug v drugega – torej, iz vidika manjšine, v prazno – nastala res samo ena? Biti ali ne biti, to je očitno edino vprašanje, okoli katerega se vrstijo misli v obeh uredništvih in političnih centralah.

Pero je orožje v rokah zatiranih! Za vsako gibanje je neobhodno močno glasilo! Parole preteklosti! Nikakor ne, dejstva! Marsikdo bo vzkliknil:

IGOR SCHELLANDER

proces in v subvencije Dunaja in Ljubljane, da popolnoma pozabljajo, da je za nov časopisni projekt vsaj tako pomembno pridobiti dobrega partnerja v gospodarstvu ali pa morda močnejšega medijskega partnerja v Sloveniji. A med slednjimi gospodarska logika narekuje vprašanje: čemu, cui bono?

Ključni problem je torej, da bi se odgovorni ljudje v Celovcu in morda tudi v Ljubljani morali osredotočiti na en trezen načrt, kajti NSKS, ZSO in politični dejavniki v matični domovini so kajpada odgovorni za sedanje stanje.

Hanži Tomažič je na razpravi z dunajskimi študenti dejal, da

NEKAJ MISLI O (SKUPNEM) ČASOPISU

rdeče parole preteklosti! ter jel razkrivati že tako jasne povezave a'la ideologija-glasilo-agitacija-propaganda. A revolucija se je pričela širiti že takoj po iznajdbi knjigotiska – Lutrova, Dalmatinska biblija. Reformacija: črka in beseda – protireformacija: meč in ogenj, v katerem so zagorele prve knjige...

Tiskani mediji so spet doživeli svojo edinstveno vlogo v burnih dnevih meščanske revolucije, tudi na cesarskem Dunaju in v njemu podložnih deželah. Obdobje masovnih tiskanih medijev pa se je pri nas pričelo z ustanavljanjem katoliških tiskovnih društev (Mohorjeva je, čeprav ustanovljena pod drugimi predznaki, najstarejše tovrstno društvo v Avstriji), ki so se poleg izdajanja poučne in vzgojne literature začeli ukvarjati zlasti s časnikarstvom.

Lahko razumljivo, priljudno, široko razširjeno in poceni časopisno berivo naj bi se uveljavilo proti izrodu revolucionarne miselnosti in naj bi ljudstvo spet privedlo do zaupanja v tri temelje takratne države: cesarja, cerkev ter državni red in birokracijo. Rodil se je bulvarski masovni tisk. Kmalu je sledila njegova komercialna varianta in niti ni prikrivala, da nima višjega cilja, kot pa z masovnim poneumljanjem prebivalstva napraviti dobiček. Strankarsko časopisje, kot smo ga do pred kratkim še poznali, se v tem kontekstu ni pojavilo na začetku, temveč na koncu.

Se danes lahko zasledimo naslednik/predstavnik teh glavnih struj: Die Presse, kot napihnen renome nekdanjega meščanstva, ki se je pojavilo l. 1848, da si pridobi svoje osnovne svobode; Kleine Zeitung, kot tipičen in najmočnejši predstavnik škofjsko dirigiranega lista v tradiciji katoliških tiskovnih društev; Kronen Zeitung, kot svetovno najbolj uspešen predstavnik komercializiranega bulvarja; ukinjena AZ, kot tradicionalni predstavnik 'partijskega' lista, in vse njene postaje od dogmatike do liberalizacije – v resnici avanture v rožnato-rdečem bulvarju.

Naposled se se uveljavila komercialna načela. Časopis (vsaj v severnih industrijskih deželah) ni več orožje družbenih gibanj, temveč instrument in orodje v rokah posameznih skupin gospodarstva, velevaložb in razvedrilne industrije. V prvi vrsti ne služi več kot glasilo za objavljane posebnih stališč in interpretacij novic in dogodkov v smislu kakega političnega gibanja. Postal je medij, ki tekmuje z radijskimi in televizijskimi postajami za deleže pri reklamah. Glavno, kar šteje, je ekskluzivnost. Branje maloformatnega masovnega lista naj povprečnemu človeku ne prizadeja večjih naporov kot sprejemanje televizijske sponzora med sedmo in deseto uro.

Glede na take konkurenčne razmere se torej boj med mediji

pogosto prikazuje kot tekmovalne v nezahtevnosti in razvedrilnosti, vse manj pa kot konkurenca objektivnosti in kvalitete nivoja. Le-ta lahko pada v nedogled, temu nasprotno pa se odpirajo prefinjene možnosti odkrite in prikrite manipulacije. Naposled, in to je odločilno, tudi ni več bistveno, kdo kaj piše in poroča, temveč kdo ima višjo naklado in daljšo sapo. Kronen Zeitung je izgubila marsikatero tožbo proti manjšim listom, celo levičarskim prilikavcem, a slej ko prej je vodilna, medtem ko je malih vse manj.

Vrnimo se k naši temi!

Glede na vsa ta dogajanja živimo z našim (ne samo koroškim) slovenskim medijskim mikrokozmosom slej ko prej za luno. Lista osrednjih organizacij – kakor da bi vsakotredensko morala utemeljevati svoj obstoj in pomen – trošita veliko energije v medsebojnem obravnavanju in obračunavanju. V ostalem pa kajpada oba delata skoraj isto: večinoma 'upoštevata' (da, tako interno pravimo tozadevnemu poročanju!) iste prireditve na terenu, poročata o večinoma istih koroških in notranjepolitičnih dogodkih, povzemata večinoma iste vesti iz Slovenije itd.

Teme in sporočila se torej v veliki meri prekrivajo. Malenkostne razlike obstajajo le zaradi posebnih interesov urednikov ali sodelavcev.

Nedelja svetovljansko skuša letati nad temi razpljuskanimi valovi, vendar ne more uiti dejstvu, da se sme igrati samo v škofjskem vrtu. Slovenska RTV pri ORF si je nadela nekatere dobre in prenekatere slabe hibe avstrijskega elektronsko-medijskega monopolista in po potrebi menja vlogo: včasih se dela slepo kravo, včasih se gre sveto kravo.

V ta mikrokozmos miselnosti novega medijskega obdobja še ni prodrla. Pri tem je list še vsakemu svoje orožje. Kakor v starih kavbojkah: vsak se brani, da bi oddal svoj revolver. Prav tako se razprava o skupnem listu – odvisno od tega, koliko bosta Ljubljana in Dunaj dajala letne podpore – razvija ali v neskončno nadaljevanje, v kateri ostaja vse vedno pri starem, ali v nekakšen medijski high noon, dvoboj, po katerem bo pač eden moral obležati s krvavim nosom.

Vendar tudi to ne bi kaj dosti spremenilo. Dunajski študentje so v svojem mladostnem idealizmu predlagali, naj kulturna društva osnujejo temelje za novega izdajatelja in za nov list. Neko orodje za nov list ponujajo brezplačno. Hec je le, da na 70 pisem društvom in njenim predsednikom ni bilo niti enega odgovora. Baza, kot vemo, sicer godrnja in kritizira, a vseeno po stari navadi čaka, da bodo oni zgoraj (spet) rešili problem.

Študentje žal vlagajo toliko upanja v bazičnodemokratske

sta obe strani prešibki, da bi sami lahko uresničili nov list, a še vedno dovolj močni, da to lahko drugi preprečita. Mrtva točka torej, ki že leta onemogoča konstruktivno dejavnost v okviru manjšine. Ena stran (NSKS) čaka in upa, da bo drugo vzelo. Druga (ZSO) pa vztraja in se trudi, da bo prvi prekrizala račune.

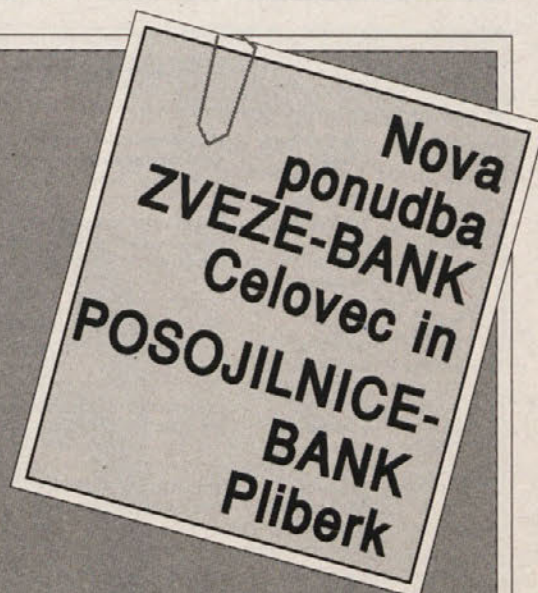
Lepa zabava, kajne? Zdaj, ko je Avstrija zvišala finančno podporo, se bo še nadaljevala. Tomažič je postregel tudi s pesimiščno opazko, da na Koroškem slovenski novinarji še vedno ne znajo razlikovati med komentarjem in poročilom in da je tudi zato težko upati na nov list, v katerem bi morali biti zaposleni, kajpada, kdo drug kot stari novinarji, za katere se že tako ve, kdo v kateri kot spada... (Tomažič). Ker pač ljudje in čas še niso zreli?

Tu se je ušel. Kot novinar bi moral bolje poznati zadeve, razmere in kolege. Ozki (organizacijski, politični, infrastrukturni) okviri (ne samo) koroških Slovenskih časopisov in njihovih izdajateljev običajno ne podpirajo blestečih poletov v novinarsko znanje. Vprašanje je, ali tisti, ki delajo tako kot delajo, ne znajo drugače, ali pa znajo, a nečejo.

Namesto negotovega odgovora bo morebitnemu skupnemu listu potreben takšen glavni urednik, ki bo s svojo kompetentnostjo lahko odločil, gospod urednik xy, ta prispevek je tendenciozen in premalo objektivni, prosim še enkrat...

Vendar nazaj k stvari! ORF bo, bolj ko se bliža čas padca (vsaj) radijskega monopola, prej ali slej pripravljen razširiti slovenski radijski program, kajti sicer ga bo lahko udarila konkurenca kakega slovenskega privatnika ali organizacije – zadrževanje majhne regionalne radijske postaje je v relaciji cenejše kot pa izdajanje časopisa.

In že smo pri glavnem problemu. Radio poslušati in televizijo gledati ni nobena umetnost, in žal je dostikrat tako, da je temu prilagojena tudi ponudba. Tudi če lasten časopis in pisana beseda danes v političnem smislu nista več odločilni orožji, bosta (vsaj za slovensko manjšino na Koroškem) še vedno ostala glavni orodji na jezikovnem področju! Znanje jezika se namreč vedno začena z alfabetiizacijo v šoli in stalno uporabo v vsakdanjiku. Kdor bo slovenski jezik samo še slišal, a ne več bral in pisal, ga bo obvladal samo napol. To osnovno dejstvo pred ozadnjem političnega kdo-koga v naši mikrokozmični medijski debati očitno vsi pozabljajo. Namesto da bi si prizadevali za nek konstruktiven cilj in standard, ki naj bi ga zaslužili tudi koroški Slovenci: celodnevni slovenski radijski program, razvoj televizijskih oddaj in slovenski dnevnik!

KAPITALNA KNJIŽICA

MOŽNOST DOBRE NALOŽBE DENARJA V DOMAČO DENARNO USTANOVO

Zveza-Bank Celovec in Posojilnica-Bank Pliberk nudita do nadaljnjega svojim članom, strankam in drugim interesentom možnost rentabilne naložbe denarja v obliki dopolnilnega kapitala (Ergänzungskapital).

Obrestovanje dopolnilnega kapitala znaša vedno 5 odstotkov nad najnižjo obrestno mero hranilnih vlog (Eckzinssatz). Danes pomeni to 8,75 % na leto. Med drugim je možna tudi anonimna naložba z geslom ali brez gesla. Točni pogoji za pridobitev dopolnilnega kapitala so navedeni v kapitalni knjižici (Kapitalbuch), ki jo kot dokument vplačila izdaja Zveza-Bank Celovec in Posojilnica-Bank Pliberk.

Najmanjši znesek za pridobitev dopolnilnega kapitala Zveze-Bank Celovec ter Posojilnice-Bank Pliberk je 50.000 šil. na kapitalno knjižico.

Dopolnilni kapital se šteje kot lastni kapital kreditnih ustanov. Od vplačila dalje lahko banka razpolaga z njim osem let s triletnim odpovednim rokom, kar pomeni, da je ta kapital možno odpovedati najprej po petem letu. Nato ga je možno odpovedati vedno na tri leta.

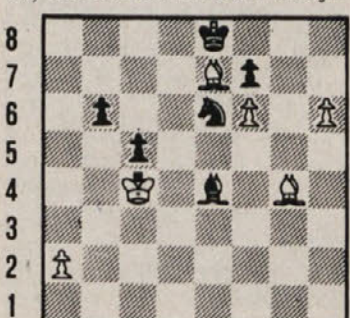
Stranke, člane in druge kliente prosimo, da se v čim večji meri poslužijo te možnosti dobrega obrestovanja svojega denarja. Podrobnejše informacije dobite pri Posojilnici-Bank Pliberk ter Zvezi-Bank Celovec.

ŠAHOVSKA RUBRIKA

Šahovska naloga št. 97
TAJMANOV – SMISLOV

Kljub izenačenemu materialnemu položaju ima črni v poziciji na diagramu neugoden položaj kralja in tudi beli kmet na h6 je blizu promocije v damo.

Kako je beli, ki je na potezi, na učinkovit način uveljavil

vil boljšo postavitev figur in zmagal, je tokrat naloga reševalcev.

Rešitev naloge št. 97

Že s prvo potezo 1.Lf3! želi beli odstraniti črnega lovca z diagonale bl – h7, obenem pa grozi z 2.Lc6+ in matom črnemu kralju (1...Lf3: 2.h7, 1...Lb1 2.Lc6 mat). Sedaj Smislov poizkuša zaplesti položaj z obrambnim manevrom 1...b5, vendar je Tajmanov previden in odigra 2.Kc3! in na 2...sg5 3.h7 in Smislov se je vdal! Seveda beli ne sme vzeti strupenega kmeta 2.Kb5: zaradi 2...Sd4+ in beli izgubi lovca na polju f3.

V zaključku pozicije pa na 3...Lh7: sledi 4.Lc6 mat, na 3...Sh7: pa 4.Le4: z zmago belega.

Datum	Kraj	PRIREDITVE	Prireditelj
Sreda, 29. 4. 19.00	v farni dvorani v Selah	Maša in prireditelj ob obletnici obglavljenja selskih žrtev na Dunaju; predava: dr. Avgust Malle	KPD Planina
Sreda, 29. 4. 19.00	v študentskem domu Korotan na Dunaju	Usoda neke narodnostne skupnosti – Deportacija koroških Slovencev 1942; predavata dr. Marjan Sturm in dr. Pavle Zabaltnik	Inštitut za narodnostne skupnosti
Sreda, 29. 4. 20.30	v Domu umetnikov, v Celovcu	Silvija Borovnik (Dravograd) in Antonio Fian (Dunaj) bereta v ciklu „Flucht“ (Beg)	UNIKUM
Sreda, 29. 4. 13.00	v glavni šoli v Dobri vasi	Južnokoroški simpozij o energiji – predavanje na temo „Bodočnost z bio-maso“	KIS
Četrtek, 30. 4. 19.30	v dvorani nad posojilnico v Škofičah	Otroška igra ZRCALCE Igra domača otroška skupina	SPD Edinost Škofiče
Četrtek, 30. 4. 20.00	v ljudski šoli v Dobri vasi	„Dežela ob Dravi“ – nastopajo: MePZ Srce, Oktet Suha, Gösselsdorfer Singgemeinschaft	SPD Srce
Petek, 1. 5. 9.00	v dravskem pristanišču Duli pri Tinjah	17. Koroško deželno srečanje lastnikov old-timerjev	Kärntner Motor-veteranen Club
Petek, 1. 5. 20.00	na Muti (Woschitz) pri Rožeku	Koncert ob 10-letnici Okteta Suha „Ena se mi dopadva je“	KD Peter Markovič
Petek, 1. 5. 15.00	v Volkshaus v Celovcu Südbahng. 24	Multikulturni praznik z otroškim gledališčem, grško glasbo itd.	KPA, Celovski ansambel, IKARUS
Sobota, 2. 5. 20.00	v hotelu Obir v Železni Kapli	Lovski ples	Lovski pevski zbor Železna Kapla
Sobota, 2. 5. 20.00	v farni dvorani v Šmihelu	Večer šansonov – Dieter Kaufmann in Gunda König	KPOD Šmihel
Nedelja, 3. 5. 15.00	v gostišču Juenna v Čepljah	Vigredno srečanje upokoencev; nastopata: otroški in MePZ SPD „Srce“ iz Dobri vasi	Društvo upokoencev Podjuna
Nedelja, 3. 5. 10.30	v ljudski šoli na Djekšah	Vigredni koncert – nastopajo: Vaščani pojo, Vokalno-instrumentalna skupina „Lipa“ iz Velikovca	PD Lipa
Nedelja, 3. 5. 14.30	v kulturnem domu v Šentjakobu	Srečanje mladinskih zborov	KKZ, Katoliška mladina „Rož“
Nedelja, 3. 5. 14.00	v gostilni Folta v Slovenjem Plajberku	Materinska proslava	SPD „Vrtača“
Sreda, 6. 5. 19.30	na celovski univerzi, soba 129	Družbenopolitične spremembe in razvoj šolstva v Sloveniji – predavanje univ. doc. dr. Zdenka Medveša (Ljubljana)	Univerza Celovec

RAZSTAVE

CELOVEC

- **Deželna galerija** – Bernstein – zlato prado – kipar Otto Eder (do 3. 5.)
- **Mohorjeva knjigarna** – fotografije Ivana Klariča (odprtje 29. 4. 18.00)
- **Mestna hiša** – Franc Berce, barve in površina (do 15. 5.)

TINJE

- **Galerija Tinje** – Marina Alber-Brnabič, slike s kredo in oljem (odprtje 29. 4. 19.30)

SEMISLAVČE

- **Galerija Rožek** – razstava Franza Brandla (do 17. 5.)

HAGO odlikoval sodelavca

V prisotnosti najvišjih predstavnikov slovenske papirne industrije sta bila ob svoji upokojitvi na sedežu podjetja HAGO pretekli teden v Celovcu odlikovana dolgoletna sodelavca tovarne celuloze Obir v Železni Kapli in nazadnje podjetja HAGO Wilhelm Tonitz in inž. Peter Kuchar. Kot je v lavdaciji poudaril direktor podjetja HAGO Kocbek, je Wilhelm Tonitz v tovarni Obir pričel delati leta 1944 in tako dosegel delovno dobo 48 let (!), inženir Peter Kuchar pa leta 1961 (31 let v istem podjetju). Oba sta svoje naloge opravljala uspešno in z veliko odgovornostjo. Na sliki upokojenca v krogu predstavnikov podjetja HAGO ter slovenske papirne industrije.

Vabimo Vas na potovanje preko Nemčije na Holandsko

v Amsterdam

Čas: od 11. do 17. maja 1992

Vračali se bomo preko Luxemburga, Francije, Švice in Liechtensteina.

Med drugim je predviden ogled Amsterdama in velike cvetlične razstave.

Podrobnejše informacije dobite pri Milki Kokot, tel. 0463/514300 ali 0463/329105

SLOVENSKI VESTNIK

Nadstrankarski časopis koroških Slovencev

Uredništvo/Redaktion: Tarviser StraBe 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, Telefon 0463/514300-30 do 34, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Usmerjenost lista/Blattlinie: seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Glavni urednik/Chefredakteur: Ivan P. Lukan

Izdajatelj in založnik/Herausgeber und Verleger: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser StraBe 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, telefon 0463/514300, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Tisk/Druck: Založniška in tiskarska družba z o.j. Drava, Tarviser StraBe 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/50566, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Oglasi/Anzeigen: Tarviser StraBe 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-30 do 34 in 40, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

ŠAH

Šahovska naloga št.: 98
BOTVINIK – CAPA-BLANCA
AVRO turnir 1938

Beli kmet na e6 se je nevarno „vkljnil“ v črno pozicijo in dama varuje njegovo napredovanje. Za vezanega črnega skakača na f6 ima beli pasivnega lovca na b2, ki si želi na diagonalo c1–h6 ali a3–f8. Botvinik, ki je na potezi v poziciji na diagramu, je odigral nekajpotezno kombinacijo, ki je vodila k zmagi. Poiščite jo tudi vi!

Klub slovenskih študentk in študentov na Koroškem (Celovec)

prireja 1., 2. in 3. maja 1992 v gostilni Gabriel v Lešah

GOVORNIŠKI TEČAJ

(vodi Marjan Srienc)

Za študentke/štolente brezplačno.

Prijave so še možne na tel.: 04235-3545.

Višja šola za gospodarske poklice Šentpeter

vabi na

2. DAN STARŠEV

ki bo v soboto, 9. maja 1992, s pričetkom ob 8.30

Do 9.30 bojo možni skupni pogovori razrednih skupnosti, na katere so vabljeni učenci/ke, starši, učitelji in vzgojitelji. Vodili jih bodo razredniki. Nato pa bojo do 12. ure imeli starši priložnost za individualne pogovore s posameznimi učitelji/cami.

Vse starše prisrčno vabi na posvet

dr. Janko Zerzer, vodja šole

Rezervirajte si čas!

V soboto, 23. maja ob 15. uri v celovškem Mestnem gledališču krstna uprizoritev drame

OBRAČUN

Janka Messnerja

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE

18.10–19.00

Sreda, 29. 4. Glasbena sreda
Večerna 21.05–22.00 „Koroška poje“ – Beljak

Četrtek, 30. 4. Rož – Podjuna – Zilja

Petek, 1. 5.
06.30–07.00 Dobro jutro na Koroškem
18.10–18.30 Prvi maj – danes

Sobota, 2. 5. Od pesmi do pesmi – od srca do srca

Nedelja, 19. 4.
6.30–7.00 Dobro jutro na Koroškem – duhovna misel
18.10–18.30 Dogodki in odmevi

Ponedeljek, 4. 5. „Spet nas kliče naš venčani maj“ – šmarnice

Torek 5. 5. Partnerski magazin

POTOPIS

ZADNJI DEL

Kdor se napoti v vzhodno Afriko, se poda v stoletno tradicijo. Malokaka regija črnega kontinenta je doživela tako močan porast turizma. Veliko ljudi je ostalo in prispevalo k kulturni raznolikosti. Moj opis potovanja sledi izkušenim potem tam naseljenih prebivalcev in daje vpogled v življenje v mestih, puščavi, gorah in nacionalnih parkih. Kot turist moraš spoznati, da so ljudje te regije navajeni s tujci narediti kupčijo. Tam, kjer gostoljubnost ni vključena v potovalni dogovor, a v najboljšem primeru obstaja, kjer potovanja peljejo v neznano in na cilju ni udobja, temveč provizorij, naj potnik dobi možnost, da spozna „pravo Afriko“.

Na 3 najvišjih gorah Afrike

Naš cilj je bil najvišji vrh Ruwenzori. To divje razgibano gorovje sega nad 5.000 m v nebo in je eno najbolj deževnih področij naše zemlje. Domačini Bakonjo goro imenujejo Ruwenzori, kar pomeni „tu nastaja dež“. Več kot 300 dni na leto je gora skrita v gosto meglo.

Z letališča Entebbe smo se pripeljali v glavno mesto

PIŠE JOŽKO IGERC

Ugande Kumpala. Še se vidijo posledice državljanske vojne. Vožnjo smo nadaljevali in po 400 kilometrih dosegli mesto Kaseze, izhodišče naše ekspedicije. Prespali smo v hotelu Saad. Naslednji dan smo si na trgu nakupili hrane za 7 dni. Po opravljenih formalnostih smo se podali v vas Ibanda – kraj odhoda. Čakalo nas je že preko sto nosačev, ki bi bili pripravljeni za 15 šilingov na dan nositi tovor in hrano na goro. Po krajšem prepiru med domačini je vodič izbral 16 ljudi. Vsak je dobil svoj tovor in skupaj smo se podali na pot. Najprej skozi plantaže, nato skozi goščavo ob vzdolžju reke Mukubu, pozneje pa navzgor po strmih pogozdenih hribu in skozi posamezne jase do kočice Nyabitaba na višini 2650 m. To je skromna kočica z desetimi ležišči. Ker je bilo tam preveč ljudi, smo nekateri prespali v kuharskem prostoru. Noč je bila topla in zato smo tudi dobro spali. Moje misli so bile doma v topli postelji, a tu smo spali na sami suhi travi.

Zjutraj nas je pozdravilo toplo sonce. Nadaljevali smo pot. Kmalu po koči se pot spusti navzdol k reki Mubuku. Prečkali smo jo čez nov viseči most in se na drugi strani reke začeli vzpenjati strmo navzgor. Začelo se je pravo trpljenje. Če se noge do stegna pogrezajo v blato, trnje stalno praska po rokah in nogah in nahrbtnik obvisi v grmičevju, postaja hoja neprivoščljiva. Tam so obiskovalci zaradi eskremno vlažnega in hladnega pod-

nebja že večkrat obnemogli, se prehladili ali dobili pljučnico in umrli. Zato sta dobra kondicija in najboljše zdravstveno stanje nujna. Skozi gosto grmičevje, rahlo navkreber po hribu, zgoraj naprej ob reki Bujuku in po močvirju, polnem krasnih lobelij. Tam se začne zanimiva mešana gozdna vegetacija Ruwenzorija. Kmalu zatem, po 6 urah hoje, smo prišli do druge kočice John Matte na višini 3400 metrov. Koča leži na griču in omogoča prenočišče 15 ljudem. Blatni do pasu smo se morali umiti kar v potoku. Skuhali smo si preprosto večerjo in šli rano k počitku.

Tretji dan našega potovanja je bila pred nami pot do kočice Bujuku, ki leži na višini 3960 m. Zjutraj smo krenili skozi gosto, z mahom obraščeno resje do spodnjega močvirja Bigo. Po levem robu smo dosegli staro kočico Bigo. Pot naprej do jezera Bujuku vodi po strmini do močvirja Kibatsi. Skozi močvirje je obložena z lesenimi bruni. Če bi prehodili močvirje, bi zmotili številne živali. Najprej smo se prebili skozi gost gozd senecij in po desnem ovinu do slikovitega gorskega jezera Bujuku. Še malo in prispeli smo do kočice Bujuku. To so navadne iz valovite pločevine zgrajene hišice. Najprej smo se morali umiti, saj

smo do kolen bredli po močvirju. Skromni žarki sonca so posušili mokra oblačila. Skuhali smo si enolončnico, za poobede pa pojedli ananas, ki sem ga prinesel iz vasi na goro. Zaradi negotovosti za naslednji dan ter precejšnje višine je bila noč na trdih deskah precej dolga.

Četrty dan, ki je bil odločilen, smo se zjutraj ob sedmih podali na pot. Nosači so naložili tovor in odšli. Od kočice malo nazaj in po ravnini do vznožja platoja Stanley. Po strmih pobočjih smo prišli do bivaka Elena, ki leži na višini 4540 m. Nosači so odložili tovor in odšli do naslednje kočice. Megle so se podile nad nami in začelo je rahlo snežiti. Znašli smo pred težko odločitvijo: iti naprej, se podati v življenjsko nevarnost ali tik pred ciljem odnehati. Bili smo pripravljeni na vse in krenili smo šesti v navezi. Po strmih ledeniku (35 do 40 stopinj) smo prišli na Stanleyev plato. Šli smo mimo vrha Moebusa in ob vznožju špice Alexandra do ledeniške nižave, od tam navzgor čez nevarne razpoke do sedla med vrhovoma Stanley in Margeritha. Vreme se je poslabšalo, začelo je grmeti. Če si tik pod vrhom, ne moreš odnehati. Po strmih in poledenem pobočju smo dosegli skalno vdolbino, kjer smo odložili nahrbtnike. Z zadnjimi

močmi smo po črnem razkrušenem skalovju ob 15.30 prilezili na tretjo najvišjo goro Afrike. Skozi meglo sta se videla sosednja vrha Albert in Stanley. Veter je še pihal in nosil snežinke. Napravili smo nekaj spominskih posnetkov z vrha in morali smo se vračati. Spotoma se je vreme začelo izboljševati. Zada je bilo videti pravi obseg zaledenega vrha. Res nekaj enkratnega na svetu!

Čas je tekkel in pohiteli smo nazaj. Srečno smo prišli do bivaka Elena in se kmalu podali k počitku. Koča je majhna in spet smo spali na deskah. Noč je bila kar precej hladna. Naslednje jutro smo se prebudili ob žvrgolenju ptic in skozi vrata naše kočice je bil edinstven pogled na ledenik in prvi sončni žarki so razsvetlili črno skalo. Nikdar poprej nisem doživel takšnega pogleda iz spalnice kot tu. Vsak je natpal svoj nahrbtnik, preostali tovor pa smo pripravili za nosače. Zadovoljni nad uspehom smo se ob devetih podali na pot v dolino. Preko sedla Scott-Elliot navzdol do jezera Kitandara. Preko majhnega hrbta do zgornjega jezera. Tam stoji kočica tik ob jezeru in omogoča ležišče nekako 10 ljudem. Okolica šteje med najlepše kraje Ruwenzorija. Od jezera Kitandara se pot vzpenja

Člani alpinistične odprave na 5109 metrov visokem vrhu Margeritha v Ugandi.

strmo navzgor in prispeli smo na sedlo Freshfield. Od tam je bil kmalu krasen pogled na jezero pod nami. Sestop smo nadaljevali po zelo strmih žlebovih do Kabamba Rockshelter. V bližini je lep slap. Malo pod Kabambo stoji novozgrajena kočica Guy Yeoman na višini 3400 m. Imeli smo srečo, saj je med potjo do kočice deževalo samo eno uro. Koča je zgrajena v istem stilu kot kočica Matte John. Pripravili si smo večerjo, enolončnico, in šli spet spat na skromne postelje.

Šesti dan zjutraj spet samo močvirje. Navzdol do Mubuku Riverja in skozi barje vzdolž reke naprej. Preko vode prideš do hlovov, kjer ni mostov. Hoje ni bilo konca. Ob vznožju gorskega grebena smo končno dosegli našo prvo kočico Nyabitaba. Od tam pa po znani poti navzdol do Ibande, izhodišča našega vzpona. Tam smo spet razredčili tovor ter nepotrebne stvari prepustili nosačem, domačinom. Iz vasi Ibanda smo se odpeljali mimo plantaže banan in prispeli v mesto Kaseze, kjer smo prespali. Nazaj grede smo si ogledali nacionalni park Queen Elizabeth. Ta obsega približno 2000 km² jezer, močvirja, neskončne travnate savane in deževnih gozdov. V njem še živijo številni povodni konji, prašiči, leopardi, bivoli in druge tropске živali. Ob dveurni vožnji s čolnom po kanalu, ki povezuje jezera Edward in George, smo občudovali to lepo naravo. Po dolgi vožnji smo dosegli mesto Kampala.

Ostala sta nam še dva dneva. Ogledali smo si mesto Entebbe, botanični vrt in nazadnje skromni živalski vrt. V samem mestu Kampala smo obiskali Kasubi Tombs, grobove zadnjih štirih kraljev Ugande. Sprehod po mestu ni prav prijeten, saj sreča revščino in čutiš odpor do belcev. Po ogledih smo se odpeljali na letališče Entebbe. Zaradi zamude letala smo se šele ob polnoči vrnili v Nairobi.

Nastopil je zadnji dan v Afriki. Dopoldne smo v mestu opravili zadnje nakupe. Mimogrede smo še za kratek čas obiskali jugoslovansko ambasado, kjer sta se dolgočasila dva predstavnika. Popoldne smo se šli še kopat v hotelski bazen, nato pa smo začeli pospravljati in zlagati potovalne vreče. Zvečer so nas taksisti odpeljali na letališče. Iz Nairobija smo odleteli ob 0.50. Polet je bil miren. Ob 6. uri po srednjeevropskem času smo srečno pristali na Dunaju. Po izstopu iz letala nas je prepiral mrzel veter. Spet smo se vrnili v zimo. Z Dunaja nas je letalo Fokka 50 peljalo do Gradca, tam pa nas je čakal omnibus in nas odpeljal proti domu. Vsi srečni smo se razšli na svoje domove.

Ob koncu velja zahvala Planinski zvezi Slovenije za organizacijo in našima vodičema Janezu Pretnarju in Jocu Balantu za tako dobro vodenje našega potovanja.

Odmor in okrepčilo pri koči John Matte na višini 3400 metrov.

Ekvator je tudi v Ugandi označen.

SAK premagal Wietersdorf z 1:0

Velik korak do naslova!

Hermann Lippusch je Slovenskemu atletskemu klubu zagotovil zmago nad Wietersdorfom, najnevarnejšim tekmečem za naslov prvaka v koroški nogometni ligi. Njegov gol v 62. minuti je tudi potolažil številne navijače, ki so že spet začeli tarnati nad neučinkovitostjo slovenskih napadalcev.

Piše Franc Rulitz

Tekma je bila hitra in borbeno, dokaj športna, a ne vrhunska. Wietersdorf je pokazal premalo in ni znal ogroziti Prescherna v голу SAK. Kljub temu so morali branilci SAK paziti, saj je imel nasprotnik v svojih vrstah najuspešnejšega napadalca lige Pirkerja. Premoč SAK pa je bilo – kot že v prejšnjih tekmah proti ekipam z repa lestvice – zelo, zelo težko spremeniti v potrebne zadetke in točki.

Vsi igralci so se zavedali pomembnosti tekme in nikogar ne moremo izpostaviti, omeniti pa je treba, da se Galo spet bolje znajde v sredini. 1400 gledalcem v Trnji vasi je

Veseli po zmagi nad Wietersdorfom je bilo veliko.

Igralci SAK so se borili za vsako žogo.

Sele za vodstvo!

Nogometaši iz Sel igrajo v petek, 1. maja ob 17. uri na stadionu pod Košuto nadomestno prvenstveno tekmo proti Porečam. Z zmago bi igralci trenerja Nantija Travnika kljub neodločenemu izidu v nedeljo proti HSV iz Celovca prevzeli vodstvo v 2. razredu E. Igralci ne le pričakujejo, marveč si tudi zaslužijo čimvečje število navijačev! Vsi ljubitelji nogometa torej v Sele!

Mladi v finalu!

Četverica slovenske gimnazije (Marko in Boris Gallob, Štefan Amrusch in Marko Warum) je na spodnjekoroškem kvalifikacijskem tekmovanju v šahu osvojila odlično četrto mesto. Mladinci so se s tem uvrstili v deželni finale za nižjo stopnjo, na višji stopnji pa bo tekmovala kombinirana ekipa SG in Dvojezične trgovske akademije.

Kapla zmagala - Bilčovs vse bolj v nevarnosti!

Železna Kapla je v spodnji ligi-vzhod tudi tokrat dosegla poln izkupiček in obdržala odlično četrto mesto. Ekipa trenerja Jožeta Fere je v gosteh premagala Kotmaro vas, čeprav so domačini imeli ves čas terensko premoč, niso pa mogli premagati dobro postavljene obrambe in sijajnega vratarja Rusa. Zmagoviti gol je v 91. minuti dosegel Kucher iz hitrega protinapada.

Vse bolj nevarno pa postaja za Bilčovs, ki je v soboto izgubil v Mostiču z 0:2. Že v petek, 1. maja ob 17. uri pa imajo igralci trenerja in igralca Sigija Hobla priložnost, da se na domačem igrišču v nadomestni tekmi proti Šentantrazu znebijo nevarnosti izpada iz lige. Moštvo je vsekakor motivirano ter upa na čimveč navijačev, ki bi kot 12. igralec pripomogli k pomembni zmagi.

NOGOMETNO OGLEDALO

KOROŠKA LIGA

SAK – Wietersdorf 1:0 (0:0)
Trnja vas, 1400 gledalcev, sodnik P. Puch (dober); **postava SAK:** Preschern; Savič, F. Sadjak, Pappler, Kreutz; dr. Ramšak, M. Sadjak, Galo, Hober, Urschitz, Lippusch (83. Čertov). **Gol za SAK:** Lippusch (62.).

Klopinj – ATSV Wolfsberg 0:1 (0:0)
Kamen, 650 gledalcev, sodnik Joas (povprečen); **postava Klopinja:** Sylle; Ogris, Fister, Miklautz, Klatzer, Woschitz, Urank, Pitschko (62. Kulmitzer), Kraßnig, Blajs (71. Habernik).

Ostali rezultati: FC Mölltal – Trg 1:0 (0:0), Šentvid – Pliberk 0:3 (0:2), VSV/Beljak – Lendorf 1:0 (0:0), WAC – Rapid Lienz 0:0, Matrei – Treibach 2:1 (0:1), Breže – ASK Celovec 2:2 (1:1).

SPODNJA LIGA-VZHOD

Mostič – Bilčovs 2:0 (0:0)
Mostič, 250 gledalcev, sodnik Zechner (povprečen); **postava Bilčovsa:** H. Schaunig; Schlemitz, Partl, Schellander, J. Kueß, Weichboth, W. Kueß, Hobel, Fischer, Ramusch, Quantschnig.

Kotmara vas – Železna Kapla 0:1 (0:0)
Kotmara vas, 300 gledalcev, sodnik Sereinig (dober); **postava Kotmare vasi:** Begusch; Karasin, Arnautović, F. Triebnig, Struger (60. Sifra), Modritsch, Tributsch, A. Triebnig, Holzer, Nabergoy; **postava Železne Kaple:** Rus; Baloh, Ošina, Praschnig, Germačnig, Reinwald, Grubelnig, Kukovica, Kucher, Jenschatz (63. Wicher). **Gol za Železno Kaplo:** Kucher (91.).

Ostali rezultati: VST Velikovec – Oberglan 3:0 (0:0), Bad St. Leonhard – ASV/Trnja vas 1:2 (0:2) Žrelec – Šentandraž 1:0 (1:0), Atus Borovlje – Vetrinj 1:0 (1:0), Žitara vas – Liebenfels 1:2 (1:0).

1. RAZRED D

Globasnica – St. Stefan/L. 1:0 (0:0)
Šmihel/Pliberk – Ruda 0:2 (0:0)

Ostali rezultati: Dobrla vas – Grebinj 3:0 (1:0), Frantschach – Metlova 0:3 (0:1), Šmarjeta – Labot 1:0 (1:0), Šentpavel – Reichenfels 2:1 (0:1), St. Michael/L. – Galicija 4:0 (2:0).

2. RAZRED E

DSG Sele – HSV Celovec 0:0

Ostali rezultati: Uršla gora – Kriva vrba 0:0, Bistrica v Rožu – Dholica 0:0, Welzenegg – Donau 0:2 (0:1), Poreče – Žihpolje 0:2 (0:1), Pošta – Wölfnitz 0:0, Grabštanj – DSG Borovlje 2:2 (0:0).

Avstria pod črto!

Nogometašem bivšega trenerja SAK Lojzeta Jogodiča v drugi zvezni ligi ne gre najbolje. Celovška Avstria je v soboto izgubila na Predarlskem proti Altachu z 0:1 in tako zdrsnila pod črto, torej ji grozi izpad iz lige in vrnitev v koroško ligo. Jagodič za naš list: „Položaj ni najbolj ugoden, toda ni nobenega vzroka, da bi vrgli puško v koruzo.“

Koroška liga

1. SAK	22	10	11	1	41:14	31
2. Wietersdorf	22	12	4	6	37:25	28
3. WAC	22	10	7	5	35:17	27
4. Rapid Lienz	22	10	7	5	28:22	27
5. Pliberk	22	9	58	5	35:25	26
6. Trg	22	10	5	7	25:20	25
7. Matrei	22	7	11	4	25:20	25
8. Wolfsberg	22	9	7	6	33:29	25
9. Breže	22	9	4	9	38:35	22
10. Treibach	22	8	5	9	28:29	22
11. Šentvid	22	9	3	10	28:30	21
12. Z-Bank	22	6	5	11	18:34	17
13. Mölltal	22	6	4	12	18:32	16
14. ASK Celovec	22	2	11	9	15:32	15
15. Lendorf	22	5	4	13	22:41	14
16. Klopinj	21	1	10	11	17:38	12

Spodnja liga-vzhod

1. Velikovec	20	13	5	2	28:9	31
2. Žrelec	20	10	8	2	34:16	28
3. Vetrinj	20	9	6	5	24:20	24
4. Eisenk./	20	9	4	7	29:18	22
5. Borovlje	20	8	6	6	32:27	22
6. St. Leonhard	20	7	6	7	20:30	20
7. Šentandraž	19	6	6	7	21:18	18
8. Mostič	20	6	6	8	25:25	18
9. Žitara vas	20	5	7	8	20:24	17
10. ASV	20	4	9	7	34:41	17
11. Bilčovs	19	6	5	8	16:24	17
12. Kotmara vas	20	6	3	11	27:31	15
13. Oberglan	20	5	10	5	25:37	15
14. Liebenfels	20	5	4	11	19:34	14

1. razred D

1. Šmihel	20	12	6	2	52:14	30
2. Metlova	19	11	6	2	48:15	28
3. Ruda	19	11	4	4	38:15	26
4. Šmarjeta	19	10	6	3	28:18	26
5. Žrelec	20	8	7	5	41:34	23
6. Šentpavel	20	7	8	5	28:27	22
7. Šentstefan	20	6	9	5	31:26	21
8. Šmihel	19	8	5	6	32:28	21
9. Globasnica	19	8	4	7	28:28	20
10. Frantschach	20	6	5	9	35:38	17
11. Griffen	20	2	9	9	24:49	13
12. Galicija	19	2	7	10	12:27	11
13. Lavamünd	20	2	6	12	23:65	10
14. Reichenfels	20	1	4	15	17:53	6

2. razred E

1. Žihpolje	20	13	5	2	36:16	31
2. Pošta	20	14	2	4	51:17	30
3. Sele	19	12	5	2	39:20	29
4. Borovlje	20	10	7	3	33:17	27
5. Wölfnitz	19	7	7	5	33:19	21
6. Kriva vrba	19	8	5	6	34:23	21
7. Donava	20	9	2	9	47:41	20
8. Poreče	19	7	5	7	33:30	19
9. Heeresportv.	19	6	6	7	31:27	18
10. Bistrica	19	5	6	8	29:29	16
11. Dholica	19	5	4	10	19:37	14
12. Ulrichsberg	19	3	7	9	24:43	13
13. Grabštanj	20	2	4	14	20:54	8
14. Welzenegg	20	0	5	15	15:71	5

Lista strelcev v koroški ligi

14 golov: Pirker (Wietersdorf).

11 golov: Paulitsch (Breže).

10 golov: Eberhard (ATSV Wolfsberg), W. Krappinger (Breže), Niederegger (Matrei).

9 golov: Lippusch, Hober, Urschitz (vsi SAK), A.Par (Treibach).

8 golov: Urnik (Pliberk), Schrammel (WAC), Safran.

7 golov: Urank (Klopinj), Pacher (Mölltal).